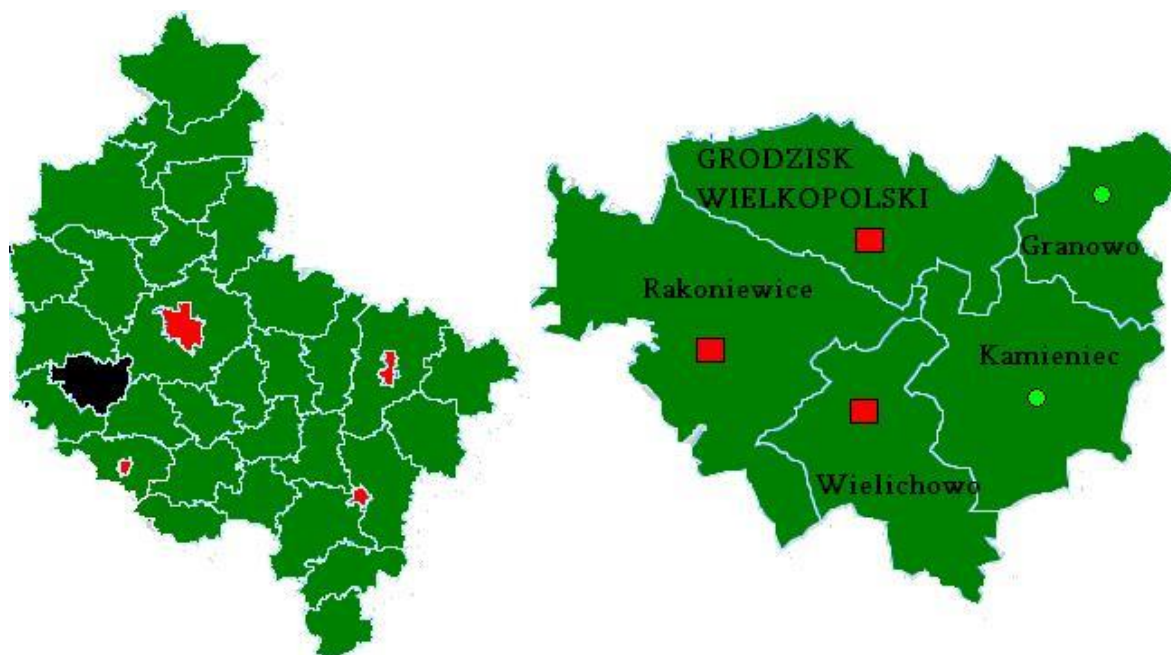

ZJAWISKO BEZROBOCIA W POWIECIE GRODZISKIM W 2011 ROKU

Powiat grodziski leży w południowo – zachodniej części województwa wielkopolskiego i zajmuje powierzchnię 643 tys km². Powiat grodziski sąsiaduje z czterema powiatami: wolsztyńskim, nowotomyskim, poznańskim i kościańskim. Według danych na dzień 31.12.2010 r. liczba ludności wynosiła 51 064. Powiatowy Urząd Pracy w Grodzisku Wielkopolskim obejmuje swoją działalnością pięć gmin tworzących powiat grodziski. Wśród nich występują trzy gminy miejsko – wiejskie (Grodzisk Wielkopolski, Rakoniewice, Wielichowo) oraz dwie gminy wiejskie (Granowo, Kamieniec).

Obraz nr 1 Położenie powiatu grodziskiego na mapie województwa. Mapa powiatu grodziskiego.

Źródło: <http://www.wielkopolskie.powiaty.cba.pl/grodziski.htm>

Bezrobocie w Polsce wywołała transformacja ustrojowo – systemowa zapoczątkowana na przełomie lat 90-tych XX wieku. Okazało się nagle, że nie każdy, kto chce pracować może znaleźć zatrudnienie. Doświadczenia państw wysokorozwiniętych dowodzą, iż zjawisko to będzie towarzyszyć nam już zawsze. Na ogół uważa się, że jest to jeden z najbardziej znaczących problemów, dlatego też walkę z nim podejmują największe ekonomie świata. Pozostaje tylko pytanie, jaka będzie skala bezrobocia i jaka cenę będzie musiało zapłacić społeczeństwo za jego ograniczenie lub minimalizowanie jego skutków?

Już od prawie czterech lat świat zmaga się z największą recesją od czasów Wielkiego Kryzysu z lat 30-tych XX wieku. W Europie pierwsze symptomy globalnego kryzysu pojawiły się już na początku 2008 roku. Wraz z dekonjunkturą, po całym kontynencie zaczęła rozlewać się fala bezrobocia. Na rynkach pracy Unii Europejskiej nastąpiły zmiany pod względem zwiększającej się liczby osób pozostających bez pracy. Załamanie na światowych rynkach najdotkliwiej odczuł sektor usług finansowych oraz branża motoryzacyjna.

Od roku 2009 obserwujemy pogorszenie sytuacji na rynku pracy w Polsce, które jest wynikiem recesji na Zachodzie. Zmusza ona przede wszystkim część eksporterów do redukcji zatrudnienia. W dalszym ciągu likwiduje się w Polsce więcej miejsc pracy, niż powstaje nowych, gdyż zmniejsza się sprzedaż na rynkach zagranicznych. Skutki światowego kryzysu odczuwa mocno sektor finansów i bankowości, przemysł samochodowy, lotniczy, budowlany, tekstylny, meblarski, stoczniowy i hutniczy. Kłopoty mają przede wszystkim wielkie firmy, które przy słabnącym zapotrzebowaniu na ich wyroby skracają czas pracy i/lub redukują zatrudnienie. Jednak ich problemy przeniosły się także na duże, średnie i małe firmy, które z nimi kooperują. Pracodawcy ograniczają rekrutację nowych pracowników ponieważ jest dziś bardzo dużo niepewności, co do tego, jak się będzie kształtowała koniunktura gospodarcza. Pracodawcy zaczynają stosować strategię „na przeczekanie” aż do wyjaśnienia się sytuacji na rynku.

Powodem wzrostu bezrobocia jest także rejestrowanie się coraz większej liczby osób powracających z zagranicy.

W Polsce stopa bezrobocia w końcu roku 2009 osiągnęła wskaźnik 11,1%, w końcu 2010 roku 12,4%, natomiast w roku 2011 12,5%. Bezrobocie w kraju w skali roku wzrosło o 0,1%. W województwie Wielkopolskim stopa bezrobocia na dzień

31.12.2011 r. wynosiła 9,2%, natomiast dla powiatu grodziskiego 9,1%. W porównaniu do roku 2010 nastąpił wzrost o 1 punkt procentowy rejestrowanego bezrobocia w powiecie.

Na dzień 31 grudnia 2011 roku w powiecie grodziskim zarejestrowanych było 1 985 osób bezrobotnych. Ponad połowę bezrobotnych stanowiły kobiety. Ich liczba kształtowała się na poziomie 1 016 osób, co odpowiada 51,2% ogółu bezrobotnych.

Tabela nr 1 Wybrane dane o bezrobotnych wg stanu na koniec roku 2010 i 2011

	2010 (stan na dzień 31.XII)		2011 (stan na dzień 31.XII)	
	Liczba bezrobotnych	udział w ogóle bezrobotnych	Liczba bezrobotnych	udział w ogóle bezrobotnych
Liczba osób bezrobotnych w tym:	1 748		1 985	
Kobiety	919	52,6%	1 016	51,2%
Bezrobotni z prawem do zasiłku	319	18,2%	303	15,3%

Źródło: Opracowanie własne PUP

Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Grodzisku Wlkp. zwiększyła się w skali roku o 237 osób. Z analizy powyższych danych wynika, że bezrobocie w latach 2010 – 2011 na terenie powiatu grodziskiego osiągnęło tendencję wzrostową.

Potwierdziła się obawa z roku ubiegłego, że w skali całego roku 2011 nastąpi wzrost rejestrowanego bezrobocia. Spowodowane to było znacznym zmniejszeniem środków Funduszu Pracy na realizację aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu. W roku 2011 w dyspozycji Powiatowego Urzędu Pracy w Grodzisku Wlkp. pozostawało 3.423 tys. zł na finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych. Dla porównania w roku 2010 otrzymaliśmy fundusze w łącznej wysokości 5.966 tys. zł. Środki finansowe na rok 2011 stanowiły zaledwie 57,4% budżetu Funduszu Pracy na rok 2010. Przedłożyło się to na mniejszą aktywizację zawodową osób bezrobotnych. W roku 2010 zaktywizowano łącznie 957 osób bezrobotnych, natomiast w roku 2011 już tylko 402 osoby.

Na rok bieżący, stan na dzień 16.04.2012 r., Powiatowy Urząd Pracy w Grodzisku Wlkp. w ramach Funduszu Pracy, na aktywizację osób bezrobotnych ma do dyspozycji kwotę 1.614.100 zł. Jednak już otrzymaliśmy wstępną informację z Wojewódzkiego Urzędu Pracy o zmniejszeniu tej kwoty do poziomu 1.601.400 zł.

Powiatowy Urząd Pracy w Grodzisku Wlkp., dążąc do tego aby poziom bezrobocia w powiecie w roku 2012 drastycznie nie wzrósł z powodu niskiego budżetu Funduszu Pracy, a tym samym mniejszą liczbą form aktywnych, stara się pozyskiwać dodatkowe środki finansowe na aktywizację zawodową osób bezrobotnych, zarejestrowanych w PUP Grodzisk Wlkp.

Wystąpiliśmy z wnioskiem o dofinansowanie realizacji projektu „Bądź aktywny” w ramach Poddziałania 6.1.3, Priorytetu VI Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki. Celem projektu jest podniesienie poziomu aktywności zawodowej oraz zdolności do zatrudnienia osób bezrobotnych, w tym zwłaszcza osób znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy. W realizacji powyższego projektu zaplanowano następujące formy wsparcia:

- staże,
- jednorazowe środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej,
- szkolenia, w tym m.in. kursy grupowe: szkolenia z zakresu uruchamiania i prowadzenia działalności gospodarczej oraz kursy indywidualne lub inne szkolenia w zależności od zgłaszanych potrzeb szkoleniowych przez osoby bezrobotne.

Wartość ogólna projektu wynosi 1.014.439,06 zł, w tym kwota wnioskowanego dofinansowania 862.273,20 zł.

Ponadto ubiegamy się o dofinansowanie programów specjalnych ze środków Funduszu Pracy pochodzących z rezerwy Ministra Pracy i Polityki Społecznej na realizację programów związanych z aktywizacją zawodową osób bezrobotnych.

Wystąpiliśmy z wnioskiem o dofinansowanie programów specjalnych skierowanych do osób po 50 roku życia oraz do osób bezrobotnych poniżej 30 roku życia. Kwota wnioskowanego dofinansowania w ramach obu programów to 624.200 zł. W ramach programów przewidziano takie formy wsparcia jak:

- pośrednictwo pracy,
- doradztwo zawodowe,
- Indywidualny Plan Działania,

- zajęcia aktywizacyjne prowadzone w ramach klubu pracy,
- staże,
- roboty publiczne,
- jednorazowe środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej,
- szkolenia z zakresu uruchamiania i prowadzenia działalności gospodarczej,
- refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowisk pracy dla skierowanych osób bezrobotnych.

Realizacja programów lokalnych przyczyni się do zmniejszenia skutków bezrobocia i umożliwi powrót na rynek pracy osobom zarejestrowanym w urzędzie pracy. Cele programów są zgodne ze Strategią Zatrudnienia dla Województwa Wielkopolskiego na lata 2007-2013.

ANALIZA BEZROBOCIA WEDŁUG ZAWODÓW (GRUP ZAWODÓW)

Wśród osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Grodzisku Wlkp., dominują osoby nieposiadające zawodu (419 osób, w tym 258 kobiet), a także osoby w zawodach: sprzedawca (138 osób, w tym 127 kobiet), zawód wykonywany: robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym (96 osób, w tym 54 kobiety), ślusarz (66 osób, w tym 8 kobiet) i technik ekonomista (62 osoby, w tym 50 kobiet). Bezrobotne kobiety posiadają najczęściej następujące zawody: sprzedawca (127 osób), robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym (54 osoby), technik ekonomista (50 osób), krawiec (49 osób), szwaczka (43 osoby). Wśród bezrobotnych kobiet najwięcej, bo aż 258 nie posiada zawodu wyuczonego czy też dotychczas wykonywanego.

Tabela nr 2 Zestawienie zawodów najliczniej reprezentowanych przez osoby bezrobotne w 2011r.

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Bezrobotni ogółem	W tym bezrobotne kobiety
	Ogółem	1985	1016
"000000"	Bez zawodu	419	258
"522301"	Sprzedawca*	138	127
"932911"	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	96	54
"722204"	Ślusarz*	66	8

"331403"	Technik ekonomista*	62	50
"753105"	Krawiec*	49	49
"512002"	Kucharz małej gastronomii*	45	32
"753303"	Szwaczka	43	43
"711202"	Murarz*	39	0
"512001"	Kucharz*	32	23
"514101"	Fryzjer*	30	30
"314207"	Technik rolnik*	28	16
"723190"	Pozostali mechanicy pojazdów samochodowych	24	0
"751201"	Cukiernik*	24	18
"633001"	Rolnik produkcji roślinnej i zwierzęcej pracujący na własne potrzeby	22	15
"723103"	Mechanik pojazdów samochodowych*	22	0
"713101"	Malarz - tapeciarz*	21	0
"752205"	Stolarz*	21	1
"343403"	Technik organizacji usług gastronomicznych*	20	15
"751204"	Piekarz*	19	0
"753402"	Tapicer*	18	3
"721306"	Błacharz samochodowy*	17	0
"322002"	Technik żywienia i gospodarstwa domowego*	15	14
"432103"	Magazynier	15	1
"311504"	Technik mechanik*	14	0
"311924"	Technik technologii odzieży*	14	14
"722314"	Tokarz w metalu	14	0
"711503"	Stolarz budowlany	13	0
"713102"	Malarz budowlany	13	0
"723105"	Mechanik samochodów osobowych	13	0
"911207"	Sprzątaczką biurowa	13	12
"411004"	Technik prac biurowych*	12	12
"833203"	Kierowca samochodu ciężarowego	12	0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie: „Monitoring zawodów” <https://mz.praca.gov.pl>

Na koniec 2011 roku zarejestrowanych było 205 absolwentów, w tym 111 kobiet. Jak co roku, największą grupę stanowiły osoby nieposiadające wyuczonego zawodu, tj. absolwenci liceów ogólnokształcących i profilowanych (109 osób, w tym 77 kobiet). W dalszej kolejności – fryzjerzy (10 osób, w tym 10 kobiet), kucharze małej gastronomii (7 osób, w tym 3 kobiety), technicy ekonomiści (5 osób, w tym 5 kobiet), mechanicy pojazdów samochodowych (10 osób), cukiernicy (5 osób w tym 54 kobiety).

Tabele nr 3 Zestawienie zawodów najliczniej reprezentowanych przez absolwentów w 2011r.

	Nazwa zawodu	Bezrobotni absolwenci	
		Ogółem	W tym kobiety
	Z tego:	205	111
"000000"	Bez zawodu	109	75
"514101"	Fryzjer*	10	10
"512002"	Kucharz małej gastronomii*	7	3
"331403"	Technik ekonomista*	5	5
"723103"	Mechanik pojazdów samochodowych*	5	0
"751201"	Cukiernik*	5	4
"333107"	Technik logistyk*	4	1
"351203"	Technik informatyk*	4	0
"713101"	Malarz - tapeciarsz*	4	0
"722204"	Ślusarz*	3	0
"723105"	Mechanik samochodów osobowych	3	0
"741201"	Elektromechanik*	3	0
"752205"	Stolarz*	3	0
"343403"	Technik organizacji usług gastronomicznych*	2	1
"522301"	Sprzedawca*	2	2
"713203"	Lakiernik samochodowy	2	0
"722101"	Kowal*	2	0
"751204"	Piekarz*	2	0
"753402"	Tapicer*	2	0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie: „Monitoring zawodów” <https://mz.praca.gov.pl>

Zawody bezrobotnych absolwentów zawierają się najczęściej w grupie: Pracownicy usług osobistych (19,8% bezrobotnych absolwentów). Duża liczba bezrobotnych absolwentów posiada zawody zaliczane do następujących grup wielkich zawodów: Robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni (14,6% bezrobotnych absolwentów) oraz Robotnicy w przetwórstwie spożywczym, obróbce drewna, produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewni (12,5% bezrobotnych absolwentów).

Osoby długotrwale bezrobotne, czyli pozostające w ewidencji osób bezrobotnych nieprzerwanie przez ponad 12 miesięcy, to najczęściej osoby posiadające następujące zawody: sprzedawca, robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym, ślusarz, szwaczka, krawiec, technik ekonomista, a także, jak w przypadku całej populacji osób bezrobotnych, osoby bez zawodu wyuczonego. Jeśli

chodzi o przynależność zawodów osób długotrwale bezrobotnych do grup dużych, to najwięcej osób bezrobotnych tej kategorii posiada zawód należący do grup: Robotnicy w przetwórstwie spożywczym, obróbce drewna, produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewni (14%), Sprzedawcy i pokrewni (12,6%), Robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie (12%).

Tabela nr 4 Zestawienie wybranych zawodów najliczniej reprezentowanych przez długotrwale bezrobotnych

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Bezrobotni powyżej 12 m-cy	
		Ogółem	W tym kobiety
"522301"	Sprzedawca*	63	60
"000000"	Bez zawodu	48	27
"932911"	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	46	32
"722204"	Ślusarz*	23	5
"753105"	Krawiec*	19	19
"331403"	Technik ekonomista*	18	17
"753303"	Szwaczka	18	18
"512002"	Kucharz małej gastronomii*	13	11
"711202"	Murarz*	12	0
"512001"	Kucharz*	10	9
"633001"	Rolnik produkcji roślinnej i zwierzęcej pracujący na własne potrzeby	9	7
"751201"	Cukiernik*	8	6
"314207"	Technik rolnik*	7	5
"723190"	Pozostali mechanicy pojazdów samochodowych	7	0
"753402"	Tapicer*	7	2
"432103"	Magazynier	6	1

Źródło: Opracowanie własne na podstawie: „Monitoring zawodów” <https://mz.praca.gov.pl>

Osoby bezrobotne zarejestrowane w 2011 roku posiadały najczęściej zawody takie jak: sprzedawca (146 osób), robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym (109 osób), technik ekonomista (91 osób). Jednak największą grupę stanowiły osoby nieposiadające wyuczonego zawodu. Było ich aż 699 (w tym 425 kobiet).

Tabela nr 5 Napływ bezrobotnych według zawodów w 2011r.

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Bezrobotni zarejestrowani	
		Ogółem	Kobiety
	Ogółem	2652	1267
"000000"	Bez zawodu	699	425
"522301"	Sprzedawca*	146	131
"932911"	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	109	54
"331403"	Technik ekonomista*	91	68
"722204"	Ślusarz*	75	2
"343403"	Technik organizacji usług gastronomicznych*	48	38
"512002"	Kucharz małej gastronomii*	42	25
"711202"	Murarz*	40	0
"753105"	Krawiec*	40	40
"713101"	Malarz - tapeciarsz*	39	0
"751204"	Piekarz*	38	0
"753303"	Szwaczka	38	38
"723103"	Mechanik pojazdów samochodowych*	37	0
"514101"	Fryzjer*	36	36
"512001"	Kucharz*	35	20
"723190"	Pozostali mechanicy pojazdów samochodowych	33	0
"322002"	Technik żywienia i gospodarstwa domowego*	31	27
"751201"	Cukiernik*	29	21

Źródło: Opracowanie własne na podstawie: „Monitoring zawodów” <https://mz.praca.gov.pl>

W 2011 roku zarejestrowało się 532 absolwentów szkół. Najwięcej z nich nie posiadało zawodu wyuczonego, byli to absolwenci szkół średnich ogólnokształcących i profilowanych. Zarejestrowała się też znaczna liczba techników ekonomistów, kucharzy małej gastronomii, fryzjerów, mechaników pojazdów samochodowych i techników związanych z branżą spożywczą/gastronomiczną.

Tabela nr 6 Napływ bezrobotnych absolwentów w 2011r.

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Bezrobotni absolwenci	
		Ogółem	Kobiety
	Ogółem	532	327
"000000"	Bez zawodu	277	197
"331403"	Technik ekonomista*	27	24
"512002"	Kucharz małej gastronomii*	14	6

"514101"	Fryzjer*	13	13
"723103"	Mechanik pojazdów samochodowych*	12	0
"322002"	Technik żywienia i gospodarstwa domowego*	11	11
"343403"	Technik organizacji usług gastronomicznych*	10	8
"351203"	Technik informatyk*	10	1
"522301"	Sprzedawca*	9	8
"723105"	Mechanik samochodów osobowych	8	0
"722204"	Ślusarz*	6	0
"713101"	Malarz - tapeciarnik*	6	0
"751204"	Piekarz*	6	0
"751201"	Cukiernik*	6	5
"333107"	Technik logistyki*	6	2
"752205"	Stolarz*	5	0
"311924"	Technik technologii odzieży*	5	5
"522305"	Technik handlowiec*	5	3

Źródło: Opracowanie własne na podstawie: „Monitoring zawodów” <https://mz.praca.gov.pl>

ANALIZA ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH

Różnica między średnią miesięczną liczbą zarejestrowanych bezrobotnych a średnią miesięczną liczbą ofert zgłoszonych ofert pracy pozwala nam wyodrębnić zawody z nadwyżką lub też deficytem podaży siły roboczej w badanym okresie.

Tabela nr 7 Średnia miesięczna **nadwyżka** podaży siły roboczej w 2011r.

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Średnia miesięczna nadwyżka podaży siły roboczej
"000000"	Bez zawodu	33,9167
"522301"	Sprzedawca*	10,3333
"932911"	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	8,3333
"331403"	Technik ekonomista*	7,5833
"722204"	Ślusarz*	4,6667
"343403"	Technik organizacji usług gastronomicznych*	4
"713101"	Malarz - tapeciarnik*	3,1667
"753105"	Krawiec*	3,1667
"512002"	Kucharz małej gastronomii*	3,0833

"723103"	Mechanik pojazdów samochodowych*	2,9167
"711202"	Murarz*	2,8333
"512001"	Kucharz*	2,75
"723190"	Pozostali mechanicy pojazdów samochodowych	2,75
"514101"	Fryzjer*	2,6667
"322002"	Technik żywienia i gospodarstwa domowego*	2,5833
"751204"	Piekarz*	2,5
"751201"	Cukiernik*	2,4167
"753402"	Tapicer*	2
"723105"	Mechanik samochodów osobowych	1,9167

Źródło: Opracowanie własne na podstawie: „Monitoring zawodów” <https://mz.praca.gov.pl>

Analiza **nadwyżki** siły roboczej mierzona według średnich miesięcznych wskazuje na to, że nadwyżkę tę stanowiły osoby bez zawodu (33,9 jednostek), sprzedawcy (10,3 jednostek), robotnicy pomocniczy w przemyśle przetwórczym (8,3 jednostki), technicy ekonomiści (7,5 jednostki).

Tabela nr 8 Średni miesięczny **deficyt** podaży siły roboczej w 2011r.

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Średni miesięczny deficyt podaży siły roboczej
"962990"	Pozostali pracownicy przy pracach prostych gdzie indziej niesklasyfikowani	-11,25
"524404"	Telemarketer	-8,5833
"332203"	Przedstawiciel handlowy	-6,5833
"932990"	Pozostali robotnicy przy pracach prostych w przemyśle	-5,5833
"932101"	Pakowacz	-3,9167
"751104"	Rozbieracz - wykrawacz	-3,75
"833203"	Kierowca samochodu ciężarowego	-3,25
"334306"	Technik administracji*	-3,0833
"721403"	Monter konstrukcji aluminiowych	-2,9167
"932913"	Sortowacz	-2,75
"753202"	Krojczy	-1,8333
"332490"	Pozostali pośrednicy handlowi	-1,6667
"962201"	Pracownik prac dorywczych	-1,5833
"251102"	Konsultant do spraw systemów teleinformatycznych	-1,5
"541307"	Pracownik ochrony fizycznej bez licencji	-1,5
"523002"	Kasjer handlowy	-1,25

Źródło: Opracowanie własne na podstawie: „Monitoring zawodów” <https://mz.praca.gov.pl>

Analiza średniego miesięcznego **deficytu** podaży siły roboczej w powiecie grodziskim pokazuje, że 2011 roku brakowało m.in.: pozostałych pracowników przy pracach prostych gdzie indziej nie sklasyfikowanych (11 jednostek), telemarketerów (8,5 jednostki), przedstawicieli handlowych (6,5 jednostki), pozostałych robotników przy pracach prostych w przemyśle (5 jednostek).

Wskaźnik intensywności nadwyżki/deficytu mierzony stosunkiem średniej miesięcznej liczby zgłoszonych ofert pracy w danym zawodzie do średniej miesięcznej liczby zarejestrowanych bezrobotnych w danym zawodzie, pozwala określić zawody nadwyżkowe, zawody zrównoważone, tj. wykazujące równowagę na rynku pracy, oraz zawody deficytowe.

Dla osób poszukujących zatrudnienia najbardziej istotna jest informacja, które zawody są określane mianem deficytowych, tj. w których jest niedobór siły roboczej, a tym samym większe szanse na podjęcie zatrudnienia.

Wskaźnik intensywności **deficytu** zawodów najwyższe wartości osiąga w następujących zawodach:

• Pozostali pracownicy przy pracach prostych gdzie indziej niesklasyfikowani	68,5
• Przedstawiciel handlowy	40,5
• Pozostali robotnicy przy pracach prostych w przemyśle	23,3333
• Pracownik ochrony fizycznej bez licencji	19
• Pakowacz	16,6667
• Pozostali spawacze i pokrewni	13
• Telemarketer	12,4444
• Technik elektryk*	10
• Sekretarka	10
• Monter konstrukcji budowlanych*	9
• Rozbieracz - wykrawacz	8,5
• Kasjer handlowy	8,5
• Technik administracji*	8,4
• Monter konstrukcji aluminiowych	5,375
• Doradca klienta	5
• Portier	5
• Pozostali pracownicy ochrony osób i mienia	4
• Recepcjonista	4
• Asystent do spraw księgowości	4
• Kierowca samochodu ciężarowego	3,7857

Źródło: Opracowanie własne na podstawie: „Monitoring zawodów” <https://mz.praca.gov.pl>

W przypadku grup zawodów i przypisanego im kodu dwucyfrowego najwyższe wartości wskaźnika intensywności nadwyżki/deficytu zawodów oznaczające **zawody deficytowe** odnotowano w przypadku następujących grup zawodów:

- Ładowacze nieczystości i inni pracownicy przy pracach prostych 13,0833
- Pracownicy opieki osobistej i pokrewni 11
- Specjaliści do spraw technologii informacyjno-komunikacyjnych 6
- Pracownicy usług ochrony 4,375
- Kierownicy do spraw produkcji i usług 2,5
- Kierownicy w branży hotelarskiej, handlu i innych branżach usługowych 2
- Pozostali pracownicy obsługi biura 2

W oparciu o dane dotyczące wskaźnika intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów oraz danych o średniej miesięcznej liczbie ofert pracy zgłoszonych w 2011r., można wskazać grupę zawodów, których posiadanie wiązało się ze zwiększoną częstotliwością otrzymywania ofert pracy:

Tabela nr 9 Oferty pracy w zawodach deficytowych

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Średnia miesięczna liczba ofert pracy zgłoszonych w 2011 r.	Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów
"000000"	Bez zawodu	24,3333	0,4177
"962990"	Pozostali pracownicy przy pracach prostych gdzie indziej niesklasyfikowani	11,4167	68,5
"524404"	Telemarketer	9,3333	12,4444
"332203"	Przedstawiciel handlowy	6,75	40,5
"932990"	Pozostali robotnicy przy pracach prostych w przemyśle	5,8333	23,3333
"833203"	Kierowca samochodu ciężarowego	4,4167	3,7857
"751104"	Rozbieracz - wykrawacz	4,25	8,5
"932101"	Pakowacz	4,1667	16,6667
"721403"	Monter konstrukcji aluminiowych	3,5833	5,375
"334306"	Technik administracji*	3,5	8,4
"932913"	Sortowacz	2,75	MAX
"753202"	Krojczy	2,5833	3,4444
"931301"	Robotnik budowlany	2,5833	1,6316
"432103"	Magazynier	2,0833	1,3889

Źródło: Opracowanie własne na podstawie: „Monitoring zawodów” <https://mz.praca.gov.pl>

Stosunek liczby zarejestrowanych bezrobotnych w danym zawodzie, pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy do liczby zarejestrowanych bezrobotnych w danym zawodzie, pozwala określić wskaźnik długotrwałego bezrobocia, który osiąga najwyższe wartości w przypadku zawodów zaliczanych do następujących grup:

Tabela nr 10 Ranking grup zawodów(kod dwucyfrowy)generujących długotrwałe bezrobocie

Kod grupy zawodów	Nazwa grupy zawodów	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia
"12"	Kierownicy do spraw zarządzania i handlu	1
"14"	Kierownicy w branży hotelarskiej, handlu i innych branżach usługowych	1
"53"	Pracownicy opieki osobistej i pokrewni	1
"11"	Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i dyrektorzy generalni	1
"73"	Rzemieślnicy i robotnicy poligraficzni	0,5385
"13"	Kierownicy do spraw produkcji i usług	0,5
"42"	Pracownicy obsługi klienta	0,5
"94"	Pracownicy pomocniczy przygotowujący posiłki	0,5
"91"	Pomoce domowe i sprzątaczk	0,3846
"93"	Robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie	0,3481
"63"	Rolnicy i rybacy pracujący na własne potrzeby	0,3478
"22"	Specjaliści do spraw zdrowia	0,3333
"25"	Specjaliści do spraw technologii informacyjno-komunikacyjnych	0,3333
"75"	Robotnicy w przetwórstwie spożywczym, obróbce drewna, produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewni	0,306
"41"	Sekretarki, operatorzy urzędzeń biurowych i pokrewni	0,2727
"52"	Sprzedawcy i pokrewni	0,2599

Źródło: Opracowanie własne na podstawie: „Monitoring zawodów” <https://mz.praca.gov.pl>

Uszeregowanie według wartości wskaźnika długotrwałego bezrobocia dla zawodów, pozwala zauważyć, które zawody wiążą się z małą dynamiką zmian na rynku pracy. Należy zauważyć, że w tabeli nie ma ujętych osób bez doświadczenia zawodowego czy też bez kwalifikacji zawodowych.

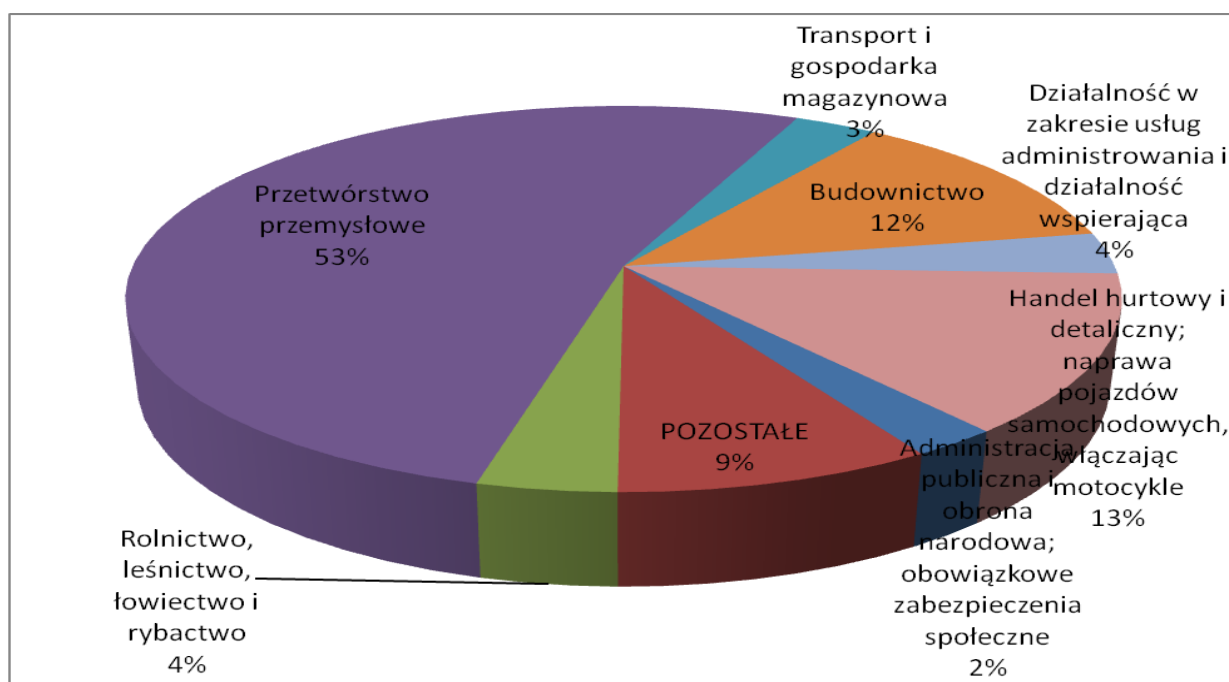
Tabela nr 11 Ranking grup zawodów(kod czterocyfrowy)generujących długotrwałe bezrobocie

Kod grupy zawodów	Nazwa grupy zawodów	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia
"4211"	Kasjerzy bankowi i pokrewni	1
"2355"	Nauczyciele sztuki w placówkach pozaszkolnych	1
"3344"	Sekretarze medyczni i pokrewni	1
"3254"	Technicy fizjoterapii i masażyści	1
"2113"	Chemicy	1
"1321"	Kierownicy do spraw produkcji przemysłowej	1
"5112"	Konduktorzy i pokrewni	1
"4223"	Operatorzy centrali telefonicznych	1
"8183"	Operatorzy urządzeń pakujących, do napełniania butelek i urządzeń znakujących	1
"8159"	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów włókienniczych, futrzarskich i skórzanych gdzie indziej niesklasyfikowani	1
"2514"	Programiści aplikacji	1
"9121"	Praczkі ręczne i prasowacze	1
"4311"	Pracownicy do spraw rachunkowości i księgowości	1
"5329"	Pracownicy opieki osobistej w ochronie zdrowia i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	1
"7523"	Ustawiacze i operatorzy maszyn do obróbki i produkcji wyrobów z drewna	1
"8312"	Dyżurni ruchu, manewrowi i pokrewni	1
"9629"	Pracownicy przy pracach prostych gdzie indziej niesklasyfikowani	0,8
"3343"	Pracownicy administracyjni i sekretarze biura zarządu	0,75
"7316"	Szyldziarze, grawerzy i zdobnicy ceramiki, szkła i pokrewni	0,75
"7311"	Mechanicy precyzyjni	0,6667
"3111"	Technicy nauk chemicznych, fizycznych i pokrewni	0,6667
"8322"	Kierowcy samochodów osobowych i dostawczych	0,6667
"4412"	Listonosze i pokrewni	0,6667
"6129"	Hodowcy zwierząt gdzie indziej niesklasyfikowani	0,6667
"3322"	Przedstawiciele handlowi	0,6667
"6210"	Robotnicy leśni i pokrewni	0,6
"8121"	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji i przetwórstwa metali	0,6
"5413"	Pracownicy ochrony osób i mienia	0,6

Źródło: Opracowanie własne na podstawie: „Monitoring zawodów” <https://mz.praca.gov.pl>

Doświadczenie zawodowe ma istotne znaczenie zarówno dla osób poszukujących pracę, jak i dla pracodawców poszukujących osób na wolne stanowiska pracy. W 2011 roku zdecydowanie największa liczba osób, które zarejestrowały się w Powiatowym Urzędzie Pracy w Grodzisku Wielkopolskim, miała doświadczenie zawodowe związane z przetwórstwem przemysłowym (1103 osób, 53% ogółu bezrobotnych), handlem hurtowym i detaliczny (278 osób, 13% ogółu bezrobotnych) oraz budownictwem (257 osób, 12% bezrobotnych). Bezrobotnych według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy zarejestrowanych w 2011 roku przedstawia wykres.

Wykres nr 1 Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy

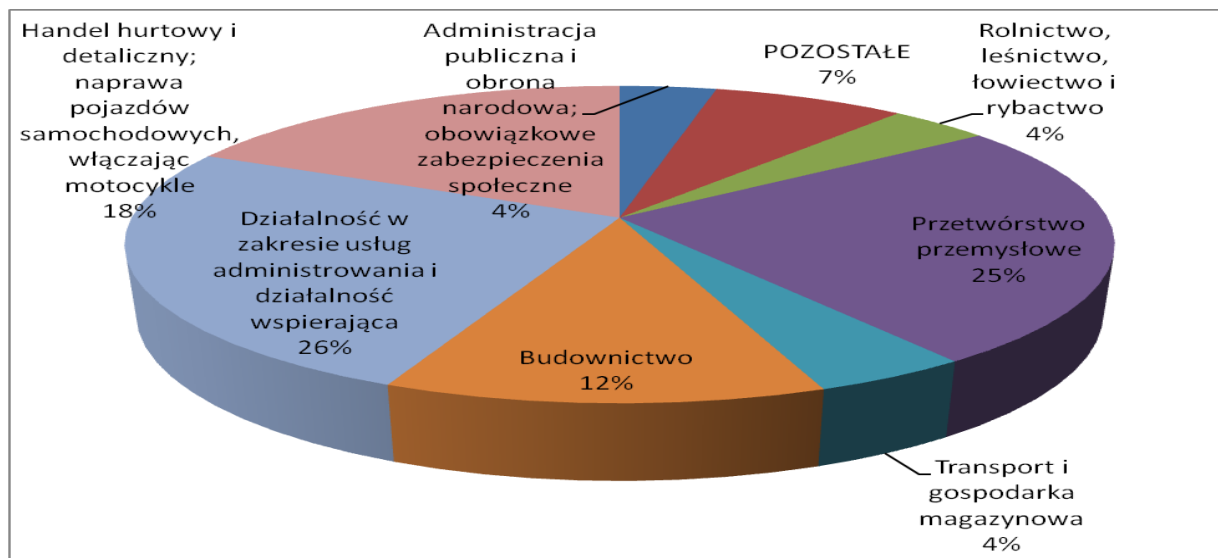

Źródło: opracowanie własne na podstawie: „Monitoring zawodów” <https://mz.praca.gov.pl>

Większość ofert pracy zgłoszonych do PUP w Grodzisku Wlkp. w 2011 roku dotyczyło branż: działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca (418 ofert pracy, to jest 26%), przetwórstwo przemysłowe (408 ofert pracy, to jest 25% ogółu ofert) oraz handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (295 oferty pracy, to jest 18%). Ilościowo istotne informacje o ofertach pracy zgłoszonych w 2011 roku przedstawia poniższy wykres.

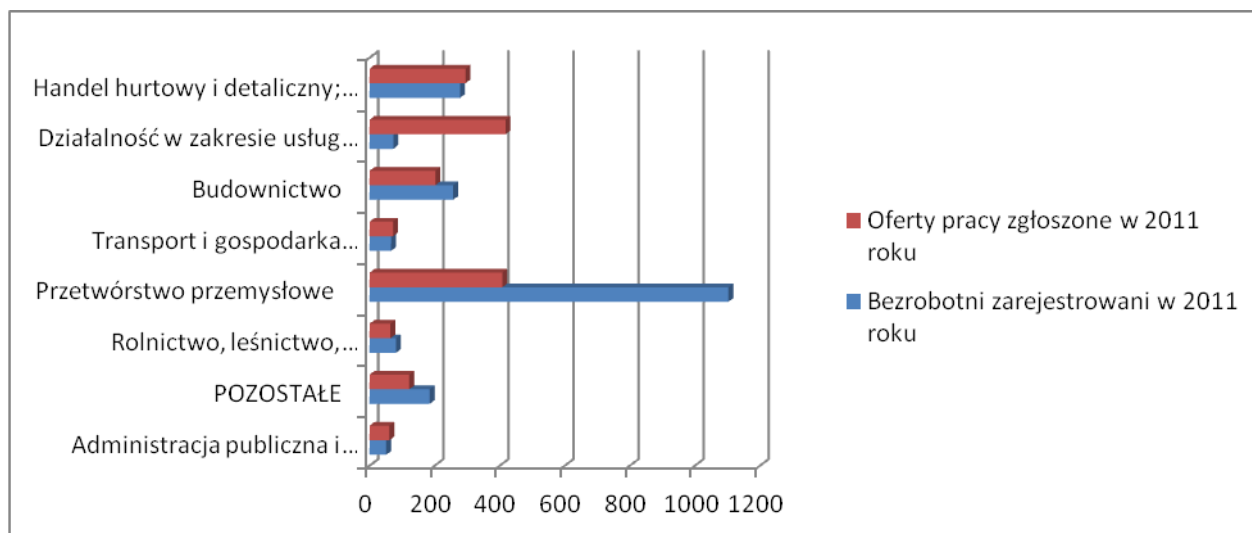

Wykres nr 2 Oferty pracy według branż zgłoszone w 2011r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie: „Monitoring zawodów” <https://mz.praca.gov.pl>

Wykres nr 3 Oferty pracy według branż a bezrobotni rejestrujący się w 2011r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie: „Monitoring zawodów” <https://mz.praca.gov.pl>

Wymagania i oczekiwania pracodawców są wysokie, nie wystarczy tylko wiedza teoretyczna, ale głównie brane są pod uwagę umiejętności praktyczne i doświadczenie zawodowe. Pracodawcy wymagają dodatkowo: komunikatywności, prawa jazdy, znajomości języków obcych, umiejętności obsługi komputera i innych urządzeń biurowych. Pracodawcy często proponują najniższe wynagrodzenie, w związku z wysokimi kosztami ponoszonymi przy zatrudnieniu pracownika. Ponadto niechętnie zatrudniają osoby, które nie są w pełni dyspozycyjne, co nie jest możliwe w przypadku osób uczących się w systemie wieczorowym czy zaocznym oraz w kobiet opiekujących się dziećmi.

LOKALNY RYNEK PRACY

Od wielu lat do podstawowych działów gospodarki funkcjonujących na terenie powiatu grodziskiego zalicza się: usługi, handel, rolnictwo, budownictwo oraz przemysł. Ogółem pracujących w powiecie (według faktycznego miejsca pracy), stan na dzień 31.12.2010 r. jest 16 205 osób, w tym 7 939 kobiet. Kobiety stanowią 48,99% ogółu pracujących. W sektorze publicznym pracuje 2 786 osób, natomiast w prywatnym 13 419 osób.

Największą liczbę osób pracujących w powiecie odnotowuje się w sektorze rolniczym, gdzie wynosi ona 6 274 osoby. Liczba osób pracujących w poszczególnych sektorach gospodarki powiatu przedstawia się następująco:

- przemysł i budownictwo: ogółem 5 796 osób,
- handel, naprawa pojazdów, transport i gospodarka magazynowa, gastronomia, informacja oraz komunikacja: ogółem 1 345 osób,
- pośrednictwo finansowe, obsługa rynku nieruchomości: ogółem 325 osób,
- pozostałe sektory (m.in.edukacja, opieka zdrowotna, usługi fryzjerskie i kosmetyczne, pomoc społeczna, działalność związana z kulturą): 2 465 osób.

Powyższe dane pochodzą z danych statystycznych Głównego Urzędu Statystycznego (GUS). Do osób pracujących nie zostały zaliczone przez GUS osoby pracujące w podmiotach gospodarczych zatrudniających mniej niż 9 osób.

Gospodarkę regionu cechuje deficyt kapitału własnego oraz niskie zainteresowanie inwestorów z poza powiatu, w tym także zagranicznych. Sytuacja taka wymaga podejmowania działań powiatu, samorządów gmin i podmiotów gospodarczych w kierunku przełamania tego zjawiska. Ograniczanie zjawiska bezrobocia możliwe jest poprzez wspieranie inicjatyw lokalnych i rozwój inwestycji na terenie naszego powiatu a także i przede wszystkim przez współdziałanie poszczególnych instytucji w celu promocji naszego powiatu. W tym celu Urzędy Gmin naszego powiatu promują swoje działania na tablicach informacyjnych, na stronach internetowych, w prasie lokalnej. Zamieszczają tam informacje na temat imprez promujących gospodarkę powiatu i ulg inwestycyjnych dla przedsiębiorców rozpoczynających działalność na terenie danej gminy. System ulg w podatku stanowi zachętę dla potencjalnych inwestorów.

Urząd Miejski w Grodzisku Wlkp. oferuje pomoc przy uzyskaniu pozwolenia na budowę i wszelkich formalnościach związanych z procedurą inwestycyjną. Jednocześnie nawiązał współpracę z Polską Agencją Informacji i Inwestycji Zagranicznych S.A., Stowarzyszeniem Gmin i Powiatów Wielkopolskich oraz Centrum Obsługi Inwestorów w kwestii promowania oferty inwestycyjnej. Grodzisk Wlkp. to dobrze rozwijające się miasto z małymi i średnimi przedsiębiorstwami. Dla potencjalnych inwestorów oferuje uzbrojone tereny inwestycyjne oraz dobrą infrastrukturę.

Na przełomie ostatnich 10 lat na terenie Grodziska Wlkp. swoją działalność rozbudowały i uruchomiły między innymi firmy takie jak:

- „Ampol Serwis” Sp. z o.o., ul. Fabryczna 2 w Grodzisku Wlkp.,
- „Indrol” Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowo-Usługowe Sp. Jawna M.Siejek i P.Waligórski, ul. Towarowa 4 w Grodzisku Wlkp. ,
- „OLE” S.A., ul. Fabryczna 7 w Grodzisku Wlkp.,
- „Grobud” Sp. z o.o., ul. Fabryczna 10 w Grodzisku Wlkp.,
- „Eden Springs Poland” Sp. z o.o., ul. Fabryczna 1 w Grodzisku Wlkp.,
- „Pago” Sp. z o.o., ul. Fabryczna 14, Grodzisk Wlkp.

Ampol Serwis Sp. z o.o. Grodzisk Wlkp.

Firma „indol” w Grodzisku Wlkp.

Rady Miejskie gmin Rakoniewic i Wielichowa przyjęły uchwały w sprawie zwolnień od podatku od nieruchomości dla przedsiębiorców inwestujących na terenie gminy. Zwolnienia od podatku mają wspierać nowe inwestycje na terenie gmin, a tym samym przyczyniać się do powstania nowych stałych miejsc pracy i wpływać na

zmniejszanie bezrobocia. System ulg w podatku stanowi zachętę dla potencjalnych przedsiębiorców. Warunki jakie trzeba spełnić aby otrzymać zwolnienia z podatku od nieruchomości określone są w Uchwałach Rad Miejskich i dostępne do wiadomości inwestorów na stronach internetowych gmin oraz w Biuletynie Informacji Publicznej.

Wszystkie gminy naszego powiatu (Kamieniec, Granowo, Rakoniewice, Wielichowo, Grodzisk Wlkp.) współpracują z Powiatowym Urzędem Pracy w zakresie tworzenia miejsc pracy i angażują się w organizację robót publicznych oraz staży.

Wydział Promocji i Rozwoju Starostwa Powiatowego w Grodzisku Wlkp. promuje oferty inwestycyjne gmin poprzez zamieszczanie ich na stronie internetowej powiatu oraz publikowanie w dodatkach promocyjnych dotyczących Powiatu Grodziskiego, w prasie o charakterze ponadpowiatowym.

Lokalny rynek pracy tworzą przede wszystkim pracodawcy. Wśród przodujących firm prowadzących działalność na terenie powiatu grodziskiego, mających wpływ na kształtowanie zatrudnienia w powiecie wymienić należy między innymi:

- Agencja Ochrony „Hunters” w Grodzisku Wlkp. – zatrudnia 737 osób,
- „Inter Groclin Auto” S.A. w Grodzisku Wlkp. – zatrudniający 541 osób,
- Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowo-Usługowe „Indrol” Sp.j. Siejek Maciej i Waligórski Przemysław w Rostarzewie i Grodzisku Wlkp. – ogółem 305 osób,
- Firma „Grobud” Sp. z o.o. w Grodzisku Wlkp. – ogółem 98 osób,
- Przedsiębiorstwo Wielobranżowe „DUET” w Granowie – zatrudnionych 94 osoby,
- Spółdzielnia Inwalidów „Wielkopolanka” w Grodzisku Wlkp. – 104 osoby,
- „Ampol Internationale” w Grodzisku Wlkp. – zatrudnionych 43 osoby,
- GRANBUD Spółka Jawna w Granowie – ogółem 75 osób,
- „Opal” s.c. w Grodzisku Wlkp. – zatrudnionych 71 osób,
- „Ampol Serwis” Sp. z o.o. w Grodzisku Wlkp. – zatrudnione 37 osób,
- Przedsiębiorstwo Obrotu Skórami „Nutrex” w Grodzisku Wlkp. – 48 osób,
- Kampania Drobiarska „IKO” w Augustowie – ogółem zatrudnionych 371 osób,
- P.P.H.U. „Dąbex” w Grodzisku Wlkp. – 458 zatrudnionych,
- Zakład Przetwórstwa Mięsnego „Waldi” w Grodzisku Wlkp. – 103 osoby,
- Lexxit Mebel Grodzisk Wlkp. – zatrudnia 94 osoby,
- Piekarnia P.Gwóźdź w Grodzisku Wlkp. – zatrudnionych 199 osób,

- Gminna Spółdzielnia „Samopomoc Chłopska” w Grodzisku Wlkp. – 69 osób,
- Gminna Spółdzielnia „Samopomoc Chłopska” w Wielichowie – ogółem 58 osób,
- P.P.H.U. „Lex&Pin” w Grodzisku Wlkp. – ogółem 38 osób,
- Przedsiębiorstwo Produkcyjne „Reza-Pol” Grodzisk Wlkp. – 30 osób,
- DTJ Sp. z o.o. w Grodzisku Wlkp. – 24 osoby,
- Namaro Sp. z o.o. w Grodzisku Wlkp. – 42 osoby zatrudnione,
- Grzybmar Sp. z o.o. w Wielichowie – 52 osoby,
- Gamma Metal w Rakoniewicach – 40 osób,
- Firma EMABO w Sepnie – 42 osoby,
- Diamant Internationale Polska w Grodzisku Wlkp. – 60 osób zatrudnionych,
- Maxim Maksymilianowo – 88 osób,
- Rolniczy Kombinat Spółdzielczy w Łubnicy – zatrudnionych 112 osób,
- Firma Awantaż Biała Wieś – 66 osób,
- Ponetex Sp. z o.o. Rakoniewice – 133 osoby zatrudnione.

Opal Sp. z o.o. Grodzisk Wlkp.

Inter Groclin Auto S.A. Grodzisk Wlkp.

Specyfiką powiatu grodziskiego, już od kilku lat pozostaje produkcja pieczarek, którą prowadzi większość gospodarstw rolnych w celu osiągnięcia wzrostu swoich dochodów. Gałąź ta wyjątkowo rozwinęła się na terenie gmin Wielichowo oraz Rakoniewice. Hodowla pieczarek sprawiła, że rozpoczęto również produkcję podłoża pieczarkowego, a także skup i przetwórstwo tych aromatycznych grzybów. Liderem w produkcji podłoża do uprawy pieczarek na terenie powiatu grodziskiego jest Spółdzielnia Produkcyjna w Goździnie.

ZATRUDNIENIE OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

Wszystkie osoby niepełnosprawne bez względu na przyczyny i rodzaj niepełnosprawności mają prawo do pomocy w zakresie zatrudnienia i możliwości dostępu do pracy na równi z osobami pełnosprawnymi. Polityka państwa z zakresie zatrudniania i rehabilitacji zawodowej niepełnosprawnych została określona w ustawie o zatrudnieniu i rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych. Dotyczy ona między innymi wsparcia ekonomicznego dla zakładów pracy zatrudniających niepełnosprawnych a także dla zakładów, które uzyskały status „Zakładu Pracy Chronionej” (ZPCh).

Na terenie powiatu grodziskiego działają zarówno zakłady posiadające status „ZPCh”, jak również takie, które go nie posiadają ale zatrudniają w znaczącym stopniu dla lokalnego rynku pracy osoby niepełnosprawne. Do wymienionych kategorii zaliczają się:

- „Inter Groclin Auto” S.A. (ZPh) zakład produkcyjny w Grodzisku Wlkp. ogółem: 541 osób, w tym niepełnosprawni 491, co stanowi 90,8% ogółu zatrudnionych,
- Grupa „Hunters” (ZPCh) w Grodzisku Wlkp. ogółem: 737 osób, niepełnosprawni 584 – co stanowi 79,2% zatrudnionych ogółem,
- S.I. „Wielkopolanka” (ZPCh) w Grodzisku Wlkp. zatrudnione 104 osoby, niepełnosprawni 46 osób, co stanowi 44,2% zatrudnionych,
- „Grobud” Sp. z o.o. (ZPCh) z siedzibą w Grodzisku Wlkp. ogółem 98 osób, w tym 88 to osoby niepełnosprawne, co stanowi 89,8% załogi,
- Firma „Opal” (ZPCh) w Grodzisku Wlkp. ogółem: 71 osób, niepełnosprawni 36 osób – 50,7% ogólnego stanu zatrudnienia,
- Przedsiębiorstwo „Nutrex” (ZPCh) w Grodzisku Wlkp. ogółem zatrudnionych: 48 osób, w tym niepełnosprawnych 27 osób – co stanowi 56,3% ogółu zatrudnionych,
- „Ampol Serwis” Sp. z o.o. (ZPCh) w Grodzisku Wlkp. ogółem zatrudnionych: 37 osób, w tym 18 to osoby niepełnosprawne, stanowi to 37,5% załogi.
- Gminna Spółdzielnia „Samopomoc Chłopska” w Grodzisku Wlkp. zatrudnia 42 osoby z orzeczeniem o niepełnosprawności, a ogółem kadra zakładu liczy 69 osób, niepełnosprawni stanowią 60,9% ogółu zatrudnionych,

- Gminna Spółdzielnia „Samopomoc Chłopska” w Wielichowie zatrudnione ogółem 58 osób, niepełnosprawni – 24 osoby, stanowią oni 41,4% ogółu załogi,
- Gminna Spółdzielnia „Samopomoc Chłopska” w Kamieńcu zatrudnione ogółem 56 osób, niepełnosprawni – 16 osób, stanowią oni 28,6% ogółu załogi,
- Rzeźnia U. Heinrich w Białej Wsi – ogółem zatrudnionych 31 osób, w tym niepełnosprawni 15 osób, co stanowi 48,4% ogółu załogi.

DZIAŁALNOŚĆ POWIATOWEGO URZĘDU PRACY W GRODZISKU WLKP. W 2011 ROKU.

Siedziba Powiatowego Urzędu Pracy w Grodzisku Wlkp. ul. Poznańska 15

Do zakresu działania Powiatowego Urzędu Pracy w Grodzisku Wlkp. należy przede wszystkim wykonywanie zadań wynikających z ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz.U. z 2008 r., nr 69, poz.415 ze zmianami).

W szczególności zadania Powiatowego Urzędu Pracy obejmują:

1/ rejestrację i ewidencję osób bezrobotnych oraz innych poszukujących pracy, wydawanie decyzji administracyjnych dotyczących statusu osób bezrobotnych i świadczeń z tym związanych, przyznawanie i wypłata określonych w ustawie

świadczeń tj. zasiłek dla bezrobotnych, stypendium stażowe i szkoleniowe, dodatek aktywizacyjny, dodatek szkoleniowy, wydawanie zaświadczeń,

2/ usługi rynku pracy:

a) działania PUP bezpośrednio związane z zatrudnieniem osób bezrobotnych – nie angażujące środków Funduszu Pracy, tj. pośrednictwo pracy, poradnictwo zawodowe oraz usługi EURES;

- **pośrednictwo pracy** to podstawowa usługa świadczona przez Urząd Pracy w ramach przeciwdziałania bezrobociu i ograniczania jego skali. W szczególności polega ono na pozyskiwaniu i gromadzeniu ofert pracy oraz udostępnianiu ich osobom bezrobotnym i poszukującym pracy. Jest to także dobór kandydatów do oferty według wymagań pracodawcy i kierowanie do pracy osób bezrobotnych, udzielanie informacji pracodawcom o możliwościach korzystania z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu, informowanie zainteresowanych o sytuacji na lokalnym rynku pracy,

- **poradnictwo zawodowe** to udzielanie pomocy bezrobotnym i poszukującym pracy w wyborze odpowiedniego zawodu i miejsca zatrudnienia, a także pracodawcom w doborze odpowiednich kandydatów do pracy;

- **usługi EURES** realizacja zadań wynikających z prawa swobodnego przepływu pracowników między państwami. **EURES** umożliwia dostęp do informacji oraz doradztwo osobom bezrobotnym i poszukującym pracy za granicą, dostęp do ofert pracy, którymi dysponują publiczne służby zatrudnienia w Krajach UE i EOG;

b) działania PUP finansowane częściowo z Funduszu Pracy, nie związane bezpośrednio z zatrudnianiem lecz zmierzające do aktywizacji osób bezrobotnych i ułatwienie im poszukiwania pracy, tj. prowadzenie zajęć **Klubu Pracy**,

3/ instrumenty rynku pracy: działania związane z zatrudnianiem (i samozatrudnianiem) osób bezrobotnych przy udziale środków Funduszu Pracy, to między innymi: prace interwencyjne, roboty publiczne, staż, środki na podjęcie własnej działalności gospodarczej przez osoby bezrobotne oraz refundacje dla pracodawców kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowisk pracy dla skierowanych osób bezrobotnych, zwrot kosztów dojazdu do miejsca pracy, stażu.

Staż - polega na nabywaniu nowych umiejętności praktycznych do wykonywania pracy przez wykonywanie zadań w miejscu pracy bez nawiązywania stosunku pracy z pracodawcą. Na staż mogą zostać skierowane osoby znajdujące się w szczególnej sytuacji na rynku pracy. Do tej kategorii zalicza się:

- bezrobotnych do 25 roku życia,
- bezrobotnych długotrwale,
- osoby, które po zakończeniu realizacji kontraktu socjalnego albo po urodzeniu dziecka nie podjęły zatrudnienia,
- osoby bezrobotne powyżej 50 roku życia,
- bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych, bez doświadczenia zawodowego lub bez wykształcenia średniego,
- bezrobotnych samotnie wychowujących co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia,
- bezrobotnych, którzy po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęli zatrudnienia,
- bezrobotnych ze stopniem niepełnosprawności.

Staż może trwać do 6 miesięcy, z wyjątkiem osób do 25 roku życia oraz osób, które nie ukończyły 27 roku a w ostatnich 12 miesiącach ukończyły szkołę wyższą. Dla tej kategorii osób ustawodawca umożliwił odbywanie stażu przez okres do 12 miesięcy.

Prace Społecznie Użyteczne - instrument aktywizacji zawodowej, którego celem jest aktywizacja społeczno-zawodowa osób bezrobotnych, które nie uzyskują zasiłku dla bezrobotnych i korzystają ze świadczeń pomocy społecznej. Prace społecznie użyteczne to prace wykonywane przez bezrobotnych, organizowane przez gminę w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej lub instytucjach statutowo zajmujących się pomocą charytatywną lub na rzecz społeczności lokalnej. Wykonywanie prac społecznie użytecznych odbywa się w miejscu zamieszkania lub pobytu w wymiarze 10 godzin tygodniowo. Bezrobotnemu skierowanemu do tych prac przysługuje wynagrodzenie (świadczenie w wysokości nie niższej niż 7,10 zł za każdą godzinę pracy).

Dodatek aktywizacyjny - to świadczenie, które ma skłaniać bezrobotnych do podejmowania zatrudnienia i aktywności zawodowej na rynku pracy. Przysługuje bezrobotnym posiadającym prawo do zasiłku, którzy podjęli zatrudnienie z własnej inicjatywy lub w wyniku skierowania przez powiatowy urząd pracy do pracy w niepełnym wymiarze czasu pracy. W przypadku skierowania bezrobotnego przez urząd pracy do pracy w niepełnym wymiarze, dodatek aktywizacyjny przysługuje w wysokości do 50% podstawy zasiłku i przez okres równoważny okresowi zasiłkowemu. Natomiast w sytuacji podjęcia pracy przez bezrobotnego z własnej

inicjatywy, dodatek aktywizacyjny przysługuje w wysokości do 50% zasiłku i przez połowę okresu zasiłkowego.

Refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanej osoby bezrobotnej - pracodawca, który prowadzi działalność gospodarczą przez co najmniej 6 miesięcy i spełni wszystkie warunki określone w rozporządzeniu dotyczącym udzielania refundacji, może ubiegać się o przyznanie refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanej osoby bezrobotnej. Wysokość refundowanych środków określona zostaje w umowie i nie może przekroczyć 600% wysokości przeciętnego wynagrodzenia. Stanowisko pracy wyposażone lub doposażone w ramach środków Funduszu Pracy należy utrzymać przez okres 24 miesięcy.

Środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej (dotacja) - urząd pracy udziela pomocy w formie jednorazowych, bezzwrotnych środków na podjęcie działalności gospodarczej. Środki te przyznawane są na wniosek osoby bezrobotnej. Wysokość przyznanych środków nie może przekroczyć 600% przeciętnego wynagrodzenia. Wnioskujący musi dokonać kalkulacji kosztów i sporządzić plan przedsięwzięcia, opracowuje również harmonogram zakupów w ramach wnioskowanych środków i określa rodzaj działalności, którą zamierza prowadzić. Wymagane jest zabezpieczenie przyznanej dotacji, na przykład: w formie poręczenia, blokady rachunku bankowego czy weksła. Rozliczenie z dofinansowania następuje na podstawie faktur, rachunków lub umów. Działalność gospodarczą należy prowadzić co najmniej 12 miesięcy. Bezrobotni wnioskujący o środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej objęci są szkoleniem „Uruchamianie i prowadzenie działalności gospodarczej”.

Prace interwencyjne - oznacza to zatrudnienie bezrobotnego przez pracodawcę, które nastąpiło w wyniku umowy zawartej ze starostą i ma na celu wsparcie osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy.

Prace interwencyjne pozwalają na okresową aktywizację zawodową bezrobotnych, a szczególnie osób wymienionych w art. 49 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz.U. z 2008 r., nr 69, poz.415 ze zmianami), tj.: bezrobotni do 25 roku życia, bezrobotni długotrwale lub osoby, które po zakończeniu kontraktu socjalnego albo kobiety, które po urodzeniu dziecka nie podjęły zatrudnienia, bezrobotni powyżej 50 roku życia, bezrobotni bez kwalifikacji zawodowych, bez doświadczenia zawodowego lub bez wykształcenia średniego,

bezrobotni samotnie wychowujący co najmniej jedno dziecko do 18-go roku życia, bezrobotni, którzy po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęli zatrudnienia, bezrobotni niepełnosprawni.

Starosta zwraca pracodawcy część kosztów poniesionych na wynagrodzenia, nagrody oraz składki na ubezpieczenia społeczne skierowanych bezrobotnych w uzgodnionej uprzednio wysokości.

Przygotowanie zawodowe dorosłych - umożliwia uzyskanie przez osoby bezrobotne kwalifikacji i umiejętności zawodowych potwierdzonych odpowiednimi dokumentami. Kształcenie odbywać się będzie w miejscu pracy, na podstawie umowy zawartej między starostą a pracodawcą i ewentualnie instytucją szkoleniową, bez nawiązania stosunku pracy ze skierowaną osobą bezrobotną.

Przygotowanie zawodowe dorosłych może odbywać się w dwóch formach:

1) praktyczna nauka zawodu dorosłych trwająca od 12 do 18 miesięcy

oraz

2) przyuczenie do pracy dorosłych trwające od 3 do 6 miesięcy.

Roboty publiczne - oznacza to zatrudnienie bezrobotnego przy wykonywaniu prac organizowanych przez gminy, organizacje pozarządowe statutowo zajmujące się problematyką: ochrony środowiska, kultury, oświaty, kultury fizycznej i turystyki, opieki zdrowotnej, bezrobocia oraz pomocy społecznej, a także spółki wodne i ich związki, jeżeli prace te są finansowane lub dofinansowane ze środków samorządu terytorialnego, budżetu państwa, funduszy celowych, organizacji pozarządowych, spółek wodnych i ich związków. Starosta zwraca organizatorowi robót, który zatrudnił skierowanych bezrobotnych, przez okres do 6 miesięcy, część kosztów poniesionych na wynagrodzenia, nagrody oraz składek na ubezpieczenie społeczne bezrobotnych w wysokości uprzednio uzgodnionej, nie przekraczającej jednak 50% przeciętnego wynagrodzenia obowiązującego w ostatnim dniu zatrudnienia każdego rozliczanego miesiąca i składek na ubezpieczenie.

W 2011 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Grodzisku Wlkp. zarejestrowały się ogółem: 2 652 osoby, w tym 558 osób dotychczas nie pracujących. Wyłączonych z ewidencji osób bezrobotnych w skali całego roku 2011, zostało 2 415 osób, między innymi z powodu:

- podjęcia pracy – 1 233 osób, co stanowi 51,1 % ogółu wyrejestrowanych,
- brak gotowości do podjęcia zatrudnienia – 620 osób, co stanowi 25,7 % ogółu wyrejestrowanych osób,

- na wniosek osoby bezrobotnej – 124 osób, tj. 5,1 % wyrejestrowanych.

Pozostałe przyczyny pozbawienia statusu osoby bezrobotnej to: odmowa przyjęcia propozycji pracy, tymczasowe aresztowanie, wyjazd za granicę, podjęcie nauki w systemie dziennym, rozpoczęcie własnej działalności gospodarczej.

Średnia miesięczna liczba osób kontaktujących się z Urzędem (osobiście, telefonicznie i elektronicznie) wyniosła około 2 500. Byli to przede wszystkim pracodawcy, osoby bezrobotne i poszukujące pracy, stażyści. Pracodawcy załatwiali w urzędzie sprawy dotyczące między innymi: zgłaszania wolnych miejsc pracy, składania wniosków o refundację wynagrodzeń pracowników oraz skierowania osób bezrobotnych na subsydiowane miejsca pracy. Informowali się w kwestii zatrudnienia osób zarejestrowanych w urzędzie pracy oraz o możliwościach korzystania ze środków Funduszu Pracy oraz UE przeznaczonych na aktywne formy aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych (prace interwencyjne, staże, szkolenia, itp.). Ponadto wizyty pracodawców w Urzędzie były związane z podpisywaniem umów o refundację części wynagrodzenia zatrudnianych osób bezrobotnych w ramach prac interwencyjnych czy umów stażowych.

Osoby bezrobotne i poszukujące pracy zgłaszały się do urzędu pracy celem: potwierdzenia swojej gotowości do podjęcia pracy, przedstawienia przez urząd pracy odpowiedniej propozycji pracy, stażu, bądź przekwalifikowania, złożenia wniosku o przyznanie jednorazowych środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej, uzyskania informacji o wolnych miejscach pracy pozostających w dyspozycji urzędu, wydania zaświadczenia, wypłaty dodatku aktywizacyjnego, spotkania z doradcą zawodowym czy liderem Klubu Pracy.

Do urzędu pracy trafiały również osoby nie pozostające w rejestrach bezrobotnych i poszukujących pracy zainteresowane podjęciem dodatkowej pracy, zmianą dotychczas wykonywanej lub zainteresowane wyjazdem do pracy za granicę.

Powiatowy Urząd Pracy w 2011 roku wydał 4 861 zaświadczeń na wniosek osób ubiegających się o ich wystawienie. Zaświadczenia dotyczyły między innymi wypłaty stypendiów stażowych, okresów zarejestrowania i pobierania zasiłku dla bezrobotnych, ubezpieczenia zdrowotnego, ofert pracy.

Ogół spraw związanych z rejestracją osób bezrobotnych i poszukujących pracy załatwia się poprzez decyzje administracyjne i postanowienia, których wydano 5 822. Dotyczyły one spraw związanych z przyznaniem i odmową przyznania statusu osoby bezrobotnej, z utratą statusu osoby bezrobotnej w wyniku między innymi: podjęcia

pracy, niestawienia się na wizytę w wyznaczonym terminie, złożenia wniosku osoby bezrobotnej o wyrejestrowanie, z przyznaniem lub utratą zasiłku dla bezrobotnych, stypendium stażowego, stypendium szkoleniowego, dodatku szkoleniowego, dodatku aktywizacyjnego.

W 2011 r. dodatek aktywizacyjny na wniosek - otrzymało 97 osób, które z własnej inicjatywy podjęły pracę. Rejestracją osób bezrobotnych i poszukujących pracy, wystawianiem zaświadczeń oraz decyzji administracyjnych zajmuje się Dział Informacji, Ewidencji i Świadczeń mieszczący się na I piętrze budynku PUP. Aktywizacją zawodową osób bezrobotnych zajmuje się Centrum Aktywizacji Zawodowej mieszczące się na parterze budynku PUP.

Centrum Aktywizacji Zawodowej (CAZ)

Dział Informacji, Ewidencji i Świadczeń

W ramach promocji usług oferowanych przez urząd w maju 2011 roku zorganizowano „**Drzwi Otwarte Urzędu Pracy**”. Zainteresowane osoby bezrobotne, uczniowie i pracodawcy mogli skorzystać z informacji na temat pośrednictwa pracy, poradnictwa zawodowego, możliwościach korzystania z instrumentów rynku pracy. Powiatowy Urząd Pracy w Grodzisku Wlkp. osobom bezrobotnym, poszukującym pracy i podmiotom gospodarczym umożliwia między innymi:

- 1) korzystanie z ofert zatrudnienia pozostających w dyspozycji Urzędu, w tym z miejsc pracy subsydiowanych,

- 2) wzięcie udziału w organizowanych w giełdach pracy, które umożliwiają kontakt poszukujących pracy z pracodawcami,
- 3) złożenie wniosku o jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej lub dofinansowanie tworzonych miejsc pracy,
- 4) podniesienie lub dokonanie zmiany kwalifikacji zawodowych na wniosek,
- 5) korzystanie z poradnictwa zawodowego, z porad indywidualnych, czy też informacji zawodowej, której udzieli doradca zawodowy,
- 6) korzystanie z bezpłatnego dostępu do internetu w celu poszukiwania ofert pracy,
- 7) w ramach EURES uzyskanie informacji dotyczących ofert pracy i zatrudnienia zgodnie z prawem swobodnego przepływu pracowników w UE,
- 8) zwiększenie szans na podjęcie zatrudnienia przez nabycie praktycznych umiejętności poruszania się po rynku pracy poprzez udział w zajęciach Klubu Pracy,
- 9) złożenie wniosku o organizację subsydiowanych miejsc pracy.

Osoby bezrobotne i poszukujące pracy mogą korzystać z doradztwa zawodowego. Usługa ta jest dostępna codziennie w godzinach otwarcia urzędu. Doradcy zawodowi świadczą usługi poradnictwa zawodowego dla osób bezrobotnych oraz poszukujących pracy zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Grodzisku Wlkp. Usługa ta jest dostępna codziennie, w godzinach otwarcia urzędu. Do dyspozycji doradców zawodowych dostępne jest samodzielne biuro, wyposażone w sprzęt komputerowy (komputery stacjonarne i laptop), ksero a także salka, w której można spotkać się z około 12 osobami.

Dominującą formą pracy z klientami jest poradnictwo indywidualne. Forma ta pozwala na wnikliwe i kompleksowe rozpoznanie problemu zawodowego klienta. Daje możliwość dokładnego określenia istniejących deficytów wiedzy i umiejętności. W trakcie indywidualnego spotkania z klientem można na bieżąco uzupełniać jego informacje na temat rynku pracy. Jest to szczególnie istotne dla osób, które wchodzą na rynek pracy lub powracają na niego. Bezrobotny lub poszukujący pracy w trakcie spotkania z doradcą zawodowym może bliżej poznać swoje predyspozycje zawodowe, określić swoje zainteresowania, uzdolnienia, mocne i słabe strony. Podczas spotkania można zaplanować najbardziej optymalne dla danego klienta sposoby poszukiwania pracy. Klient ma możliwość wspólnie z doradcą skonstruować własne dokumenty aplikacyjne oraz przygotować się do rozmów kwalifikacyjnych z

potencjalnymi pracodawcami. Takie poradnictwo jest też szczególnie istotne dla osób, które rozważają możliwość rozpoczęcia działalności gospodarczej i w związku z tym chcą ubiegać się o jednorazową dotację na uruchomienie własnej działalności gospodarczej. Wszystkie te działania mają na celu ułatwienie bezrobotnemu lub poszukującemu pracy zaplanować ścieżkę kariery zawodowej.

W roku 2011 w indywidualnych spotkaniach doradczych wzięło udział 242 osoby. Ponadto, udzielono 159 indywidualnych informacji zawodowych. Ich problematyka dotyczyła przede wszystkim bieżącej sytuacji na lokalnym rynku pracy, możliwości zdobywania zawodów i podnoszenia kwalifikacji zawodowych, informacji o zawodach, możliwościach aktywizacji zawodowej oferowanej przez urząd pracy.

W 2011 roku zorganizowano 6 porad grupowych, w których wzięło udział 50 bezrobotnych. Wykorzystano 4 scenariusze zajęć:

- „Samodzielność w poszukiwaniu pierwszej pracy” dla nowo rejestrujących się absolwentów szkół zasadniczych zawodowych oraz średnich. W trakcie porady zapoznano uczestników z sytuacją na lokalnym rynku pracy, z metodami aktywnego poszukiwania pracy, usługami rynku pracy i możliwościami korzystania z nich oraz prawami i obowiązkami bezrobotnego. Uczestnicy porady mieli możliwość rozpoznania i przeanalizowania swoich predyspozycji zawodowych, zainteresowań oraz mocnych i słabych stron. Przystąpili również do próby skonstruowania planu poszukiwania pracy;

- „ABC aktywnego poszukiwania pracy” - celem tej porady było zapoznanie bezrobotnych z zasadami i metodami efektywnego poszukiwania pracy. Uczestnicy zostali zapoznani z sytuacją na lokalnym rynku pracy oraz źródłami informacji o rynku pracy, aktualnych ofertach pracy. Przystąpili do próby opracowania planu poszukiwania pracy;

- „Poznaj siebie” - porada skierowana do bezrobotnych chcących lepiej poznać swoje predyspozycje zawodowe w celu dopasowania ich do sytuacji na rynku pracy i oczekiwań pracodawców. Na podstawie testu: Do jakiej pracy się nadajesz? i Testu do samooceny – uczestnicy mieli możliwość określenia swojego typu osobowości zawodowej, swoich predyspozycji zawodowych oraz mocnych i słabych stron. Ponadto uczestnicy porady mogli dokonać oceny swoich cech związanych z przedsiębiorczością

- „Jak wyrzeć dobre wrażenie” – porada skierowana do osób zainteresowanych tematem rozmowy kwalifikacyjnej. Celem porady było przygotowanie uczestników do rozmowy kwalifikacyjnej. Zwrócono uwagę na znaczenie odpowiedniego wyglądu i mowy ciała. Zapoznano uczestników z najczęściej popełnianymi błędami podczas rozmowy z pracodawcą i sposobami ich przewycięzania.

W roku 2011 tradycyjnie już zorganizowano spotkania dla uczniów ostatnich klas szkół średnich. W trakcie spotkań poruszano temat praktycznego funkcjonowania ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. Poinformowano o usługach świadczonych przez urząd pracy na rzecz osób pozostających bez zatrudnienia, ze szczególnym naciskiem na ofertę skierowaną do osób nie posiadających doświadczenia zawodowego. Największe zainteresowanie wśród uczniów budził proces rejestracji w urzędzie pracy oraz możliwość odbycia stażu i udziału w szkoleniach organizowanych przez urząd pracy. W trakcie spotkań zapoznano uczniów z sytuacją na lokalnym rynku pracy oraz z oczekiwaniami pracodawców względem osób poszukujących zatrudnienia. Uczniowie byli także bardzo zainteresowani możliwościami dalszego kształcenia pod kątem zawodów przyszłości. Uczniowie wykazywali duże zainteresowanie poruszonymi tematami. W 5 spotkaniach w Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych im. Eugeniusza Kwiatkowskiego w Grodzisku Wielkopolskim, zorganizowanych w marcu 2011r., wzięło udział **180 uczniów** klas programowo najwyższych: liceum profilowanego, technikum mechanicznego, technikum technologii odzieży, technikum ekonomicznego, technikum organizacji usług gastronomicznych oraz technikum informatycznego. Natomiast w lutym spotkania o podobnej tematyce zorganizowano dla uczniów klas III Liceum Ogólnokształcącego im. Juliusza Słowackiego w Grodzisku Wielkopolskim. W trzech spotkaniach uczestniczyło **98 osób**.

Urząd Pracy realizując założenia „Powiatowego programu promocji zatrudnienia oraz aktywizacji lokalnego rynku pracy na lata 2011-2015” przeprowadza spotkania z uczniami ostatnich klas gimnazjów z terenu powiatu grodziskiego. W miesiącach lutym i marcu 2011r. zorganizowano spotkania dla uczniów klas III **roku szkolnego 2010/2011. W 5 spotkaniach udział wzięło 195 uczniów**. Była to druga tura spotkań (pierwsza odbyła się jesienią 2010 roku) i tym samym, spotkaniami z doradcą zawodowym objęto całą populację trzecioklasistów z terenu powiatu grodziskiego. Zajęcia dla gimnazjalistów prowadzone są według

autorskiego programu z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej. Mają one przede wszystkim charakter informacyjny, który dostosowany jest do zainteresowań gimnazjalistów. Zawsze postulowany jest udział wychowawców klasowych, których wiedza o podopiecznych jest przydatna przy dostosowaniu poruszanych tematów do zainteresowań i planów zawodowych uczniów (informacje te mają bezpośredni związek z podejmowaniem decyzji o wyborze szkoły ponadgimnazjalnej). Zachęca się także wychowawców, aby tematy poruszane podczas spotkań z doradcą zawodowym, kontynuowali na lekcjach oraz podczas spotkań z rodzicami uczniów.

Tematy poruszane podczas spotkań z uczniami gimnazjów:

- kluczowe czynniki wyboru zawodu, omówienie warunków, które trzeba uwzględnić decydując się na wybór określonego zawodu, a tym samym wybrać określoną ścieżkę kształcenia (m.in. zainteresowania, zdolności, umiejętności, stan zdrowia, możliwości finansowe),
- informacje o działalności Powiatowego Urzędu Pracy (w szczególności zadania działu pośrednictwa pracy, instrumentów rynku pracy, poradnictwa zawodowego i szkolenia bezrobotnych) oraz innych instytucjach świadczących usługi z zakresu poradnictwa zawodowego dla młodzieży (Centra Informacji i Planowania Kariery Zawodowej, Poradnie psychologiczno-pedagogiczne, pedagodzy szkolni, wychowawcy) – jako jednostkach, które mogą służyć pomocą w sprawie wyboru szkoły ponadgimnazjalnej,
- omówienie sytuacji oraz perspektyw zmian na lokalnym rynku pracy,
- przedstawienie zawodów deficytowych i nadwyżkowych na lokalnym rynku pracy, perspektyw rozwoju zawodów
- wskazanie źródeł informacji o zawodach, predyspozycjach do wykonywania wymarzonego zawodu oraz o środowiskach wykonywania pracy w określonym zawodzie,
- wymarzony zawód – wybór zawodu – wybór szkoły ponadgimnazjalnej,

W minionym roku doradcy zawodowi wystawili 32 opinie dotyczących osób bezrobotnych skierowanych przez specjalistę ds. rozwoju zawodowego w celu określenia predyspozycji do wykonywania zawodu oraz dla bezrobotnych skierowanych do doradcy zawodowego przez lidera klubu pracy (opinie o celowości uczestniczenia w szkoleniu z zakresu aktywnego poszukiwania zatrudnienia).

Doradca zawodowy wykonuje również, zgodnie z zapisami Ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (art. 8, ust. 1 pkt 3 i art. 9, ust.1 pkt 9, z późn. zmianami), opracowania analiz rynku pracy, w tym monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych, który jest jednym z zadań samorządu powiatu w zakresie polityki rynku pracy. Analizuje otrzymane dane i udostępnia je odpowiednim instytucjom. Jednym z zadań doradcy jest także przygotowywanie opinii dotyczących nowych kierunków kształcenia w szkołach średnich i policealnych dla Powiatowej Rady Zatrudnienia.

Powiatowy Urząd Pracy w Grodzisku Wlkp. zawarł w 2011 r. porozumienia w sprawie zawiązania partnerstwa w zakresie realizacji zadań na rzecz aktywnej integracji z Ośrodkami Pomocy Społecznej z Wielichowa, Grodziska Wlkp. oraz Rakoniewic. Celem partnerstwa jest współpraca na rzecz aktywizacji społeczno – zawodowej osób bezrobotnych, poszukujących pracy lub niepozostających w zatrudnieniu, będących w wieku aktywności zawodowej i korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej w rozumieniu przepisów o pomocy społecznej, w szczególności osób wykluczonych, bądź zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Porozumienia te obejmują współpracę w zakresie:

- upowszechniania ofert pracy, informacji o usługach poradnictwa zawodowego, szkoleniach, przygotowaniu zawodowym dorosłych, stażach, organizacji robót publicznych oraz zatrudnienia socjalnego,
- realizacji projektów współfinansowanych w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego w przypadku działań szkoleniowych organizowanych przez Ośrodek Pomocy Społecznej dla osób zarejestrowanych jako bezrobotne w Powiatowym Urzędzie Pracy,
- kierowania osób bezrobotnych do uczestnictwa w kontrakcie socjalnym, indywidualnym programie usamodzielnienia, lokalnym programie pomocy społecznej, o którym mowa w przepisach o pomocy społecznej lub uczestnictwa w indywidualnym programie zatrudnienia socjalnego, o którym mowa w przepisach o zatrudnieniu socjalnym,
- zasad wymiany informacji dotyczących osób bezrobotnych będących klientami Ośrodka Pomocy Społecznej.

Powiatowy Urząd Pracy w Grodzisku Wlkp. współpracuje z pracodawcami głównie w zakresie pozyskiwania i realizacji przedkładanych ofert pracy. W 2011 roku do urzędu wpłynęło 1 731 ofert pracy. Pośrednicy prowadzą marketing usług i

współpracują z partnerami rynku pracy w celu zwiększenia ilości napływających ofert do urzędu i poprawienia jakości świadczonych usług. Oferty pracy podawane były do ogólnej wiadomości osób bezrobotnych i poszukujących zatrudnienia poprzez: wywieszanie ich na tablicy ogłoszeń na terenie urzędu, informację telefoniczną oraz bieżące umieszczanie ogłoszeń na stronie internetowej Powiatowego Urzędu Pracy w Grodzisku Wlkp. (www.pupgrodziskwlp.pl). Urząd Pracy informował także Ośrodki Pomocy Społecznej o zgłoszonych miejscach pracy. Działania te są kontynuowane w roku bieżącym. Poniżej przedstawiona została analiza ofert pracy według zawodów.

ANALIZA OFERT PRACY WG ZAWODÓW (GRUP ZAWODÓW)

W 2011 roku do Powiatowego Urzędu Pracy w Grodzisku Wielkopolskim wpłynęło 977 ofert pracy. Najczęściej pojawiającym się wolnym stanowiskiem pracy byli pracownicy przy pracach prostych gdzie indziej nie sklasyfikowani (337 ofert pracy dotyczyło tego stanowiska pracy). Pracodawcy zgłaszali również zapotrzebowanie na takie zawody jak: pracownik prac dorywczych, technik administracji, przedstawiciel handlowy, robotnicy budowlani robót stanu surowego i pokrewni, telemarketer, kierowca samochodu ciężarowego. Najczęściej zgłaszane w roku 2011 oferty pracy przedstawia poniższa tabela:

Tabela nr 12 Najpopularniejsze oferty pracy według zawodów zgłoszone w 2011r.

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Oferty pracy zgłoszone w 2011r.
	Razem ofert pracy	1731
"962990"	Pozostali pracownicy przy pracach prostych gdzie indziej niesklasyfikowani	337
"524404"	Telemarketer	112
"332203"	Przedstawiciel handlowy	81
"932990"	Pozostali robotnicy przy pracach prostych w przemyśle	70
"833203"	Kierowca samochodu ciężarowego	53
"751104"	Rozbieracz - wykrawacz	51
"932101"	Pakowacz	50
"721403"	Monter konstrukcji aluminiowych	43
"334306"	Technik administracji*	42
"932913"	Sortowacz	33
"753202"	Krojczy	31

"931301"	Robotnik budowlany	31
"432103"	Magazynier	25
"522301"	Sprzedawca*	22
"332490"	Pozostali pośrednicy handlowi	20
"541307"	Pracownik ochrony fizycznej bez licencji	19
"722204"	Ślusarz*	19
"962201"	Pracownik prac dorywczych	19
"251102"	Konsultant do spraw systemów teleinformatycznych	18
"753303"	Szwaczka	18
"911207"	Sprzątaczką biurowa	18

Źródło: Opracowanie własne na podstawie: „Monitoring zawodów” <https://mz.praca.gov.pl>

SZKOLENIA, KLUB PRACY

Do zadań Powiatowego Urzędu Pracy należy również organizowanie szkoleń dla osób bezrobotnych w celu zwiększenia ich szans na zatrudnienie, podwyższenia dotychczas uzyskanych kwalifikacji lub zaktualizowania w związku z brakiem propozycji odpowiedniego zatrudnienia. Szkolenia odbywają się w kategoriach:

Szkolenia indywidualne na wniosek bezrobotnego – organizowane są na wniosek zainteresowanej osoby bezrobotnej. Jednym z warunków realizacji jest uzyskanie przez bezrobotnego deklaracji od przyszłego pracodawcy dotyczącej zatrudnienia po uzyskaniu stosownych kwalifikacji w wyniku ukończonego szkolenia.

Szkolenia grupowe - inicjowane przez urząd pracy na podstawie analizy potrzeb szkoleniowych na lokalnym rynku pracy.

Przy tworzeniu ofert szkoleń i kursów uwzględniane są takie źródła informacji jak:

- strategia rozwoju regionalnego związana z tworzeniem nowych miejsc pracy,
- analiza ofert pracy i informacji o wolnych miejscach pracy,
- wyniki analiz rynku pracy i badań popytu na pracę, w tym monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych,
- diagnozy potrzeb rynku pracy w zakresie kształcenia ustawicznego i szkolenia bezrobotnych lub poszukujących pracy,
- skuteczności i efektywności zakończonych szkoleń,
- analizy ankiet, które mają na celu rozpoznanie potrzeb szkoleniowych.

W roku 2011 były organizowane szkolenia o następującej tematyce: uruchamianie i prowadzenie działalności gospodarczej, kurs operatora koparko-ładowarki, spawanie metodą MAG, wózek widłowy, kurs koparek jednonaczyniowych.

Poniżej przedstawione tabele prezentują obszary zawodowe szkoleń, liczbę osób, które ukończyły szkolenie oraz podjęły pracę w trakcie lub po zakończeniu szkolenia, odsetek osób zatrudnionych oraz koszt ponownego zatrudnienia osób przeszkolonych, liczony jako stosunek poniesionych kosztów szkoleń do liczby osób zatrudnionych w okresie 3 miesięcy po ukończeniu szkolenia oraz przeciętny koszt szkolenia i przeciętny koszt szkolenia jednej osoby. Realizację tego zadania prezentują poniżej zamieszczone tabele.

Tabela nr 13 Obszary zawodowe szkoleń

Wyszczególnienie	Osoby, które w okresie sprawozdawczym			
	ukończyły szkolenie		podjęły pracę w trakcie lub po ukończeniu szkolenia	
	razem	kobiety	razem	kobiety
Ogółem osoby szkolone	108	45	104	45
Uruchomienie i prowadzenie działalności gospodarczej	72	38	72	38
ABC przedsiębiorczości	23	7	22	7
Kurs eksploatacji urządzeń i sieci elektroenergetycznej do 1kV	1	0	0	0
Świadectwo kwalifikacji wstępnej przyspieszonej kat. C	5	0	4	0
Operator koparko – ładowarek	3	0	3	0
Kierowca wózka jezdniowego z napędem silnikowym	2	0	2	0
Operator koparek jednonaczyniowych	1	0	0	0
Spawanie metodą MIG-MAG	1	0	1	0

Źródło: Opracowanie własne PUP

Kurs na wózek widłowy

Kurs operatora koparko-ładowarki

W szkoleniach organizowanych przez Urząd Pracy w 2011 r. uczestniczyło 108 osób bezrobotnych, w tym 45 kobiet. Po szkoleniach pracę podjęły 104 osoby, co stanowi 96,3% efektywności szkoleń.

Przeciętny koszt szkolenia jednej osoby - 1.619,18 zł.

Koszt ponownego zatrudnienia jednej osoby szkolonej – 1.681,46 zł.

Kurs spawacza

ABC Przedsiębiorczości

Ustawodawca na mocy Rozporządzenia w sprawie szczegółowych warunków prowadzenia przez publiczne służby zatrudnienia usług rynku pracy nakreślił i nałożył zadania i postępowanie na poszczególnych stanowiskach. **Pomoc w aktywnym**

poszukiwaniu pracy - szkolenia są przeznaczone dla bezrobotnych lub poszukujących pracy, w tym w szczególności dla osób, które:

- 1) nie posiadają doświadczenia w poszukiwaniu pracy,
- 2) utraciły motywację do poszukiwania pracy w związku z długotrwałym niepowodzeniem w jej poszukiwaniu,
- 3) chcą powrócić na rynek pracy po długim okresie braku aktywności zawodowej.

Celem szkolenia jest nabycie umiejętności w zakresie poszukiwania pracy i powinno być skierowane do osób, które nie posiadają doświadczenia w poszukiwaniu pracy, osobom, które utraciły motywację do poszukiwania pracy z uwagi na długoletni okres pozostania w ewidencji osób bezrobotnych bądź długotrwałe niepowodzenia w poszukiwaniu pracy a chcą powrócić na rynek pracy. Szkolenie w klubie pracy nie jest więc szkoleniem zawodowym, uczestnik nie zdobywa dodatkowych kwalifikacji zawodowych, celem jest zdobycie nowych umiejętności, umiejętności ogólnych, które mogą ale nie muszą być przydatne w pracy. Nałożone zadania na powiatowe urzędy pracy w zakresie pomocy w aktywnym poszukiwaniu pracy, określone w standardach, powiatowe urzędy pracy realizują w oparciu o program szkolenia zalecany i rekomendowany przez ministra, który trwa przez okres trzech i składa się z dwóch części:

- 1) 40 godzin zajęć prowadzonych metodą warsztatową, które są realizowane przez 10 kolejnych dni roboczych,
- 2) 40 godzin praktyczne poszukiwanie pracy – odbywa się w trzecim tygodniu szkolenia, uczestnicy stosują zdobytą wiedzę i nabyte umiejętności poszukiwania pracy.

Szkolenia z zakresu umiejętności poszukiwania pracy w klubie pracy prowadzi lider klubu pracy, który może współpracować z innymi pracownikami urzędu pracy lub osobami z poza urzędu o ile wymaga to wiedzy specjalistycznej.

Zajęcia aktywizacyjne są prowadzone w Klubie Pracy i dostosowane do potrzeb bezrobotnych lub poszukujących pracy, mogą mieć formę jedno – lub kilkudniowych warsztatów, dotyczą szczegółowych zagadnień przydatnych tym osobom w uzupełnieniu ich wiedzy i umiejętności potrzebnych do aktywnego poszukiwania pracy. Udział bezrobotnego lub poszukującego pracy w zajęciach aktywizacyjnych może być poprzedzone rozmową z doradcą zawodowym, pośrednikiem pracy lub

specjalistą ds. rozwoju zawodowego, która pozwala określić zakres zajęć, w jakich powinien on uczestniczyć. Zajęcia aktywizacyjne dotyczą tematów takich jak:

- rozmowa kwalifikacyjna,
- sporządzanie życiorysu zawodowego i listu motywacyjnego,
- sposoby poszukiwania pracy.

Organizowane zajęcia aktywizacyjne oraz zajęcia aktywnego poszukiwania pracy prowadzi lider Klubu Pracy. Zajęcia są przeprowadzane zarówno w siedzibie PUP w salce Klubu Pracy jak również w terenie, przy współpracy Urzędów Gmin.

Tabela nr 14 Zajęcia w ramach Klubu Pracy

Wyszczególnienie	Osoby, które w okresie sprawozdawczym			
	ukończyły szkolenie w ramach Klubu pracy		podjęły pracę w trakcie lub po ukończeniu szkolenia	
	razem	kobiety	razem	kobiety
Ogółem osoby szkolone	77	77	8	8
Aktywne poszukiwanie pracy	19	19	1	1
Zajęcia aktywizacyjne	58	58	7	7

Ogółem udział w zajęciach w ramach Klubu Pracy ukończyło 77 osób bezrobotnych, pracę podjęło 8 osób, co stanowi 10,4% ogółu uczestniczących w zajęciach Klubu Pracy.

Zajęcia aktywizacyjne w Klubie Pracy

PROGRAMY REALIZOWANE W ROKU 2011

Aby skutecznie przeciwdziałać bezrobociu i jego negatywnym skutkom Powiatowy Urząd Pracy w Grodzisku Wlkp. realizuje programy na rzecz osób bezrobotnych w ramach aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu.

Program specjalny „Przedsiębiorczość kluczem do sukcesu”

W roku 2011 PUP w Grodzisku Wlkp. uzyskał fundusze pochodzące ze środków rezerwy Ministra Pracy i Polityki społecznej w wysokości 1.500.600,00 zł na realizację programu specjalnego „Przedsiębiorczość kluczem do sukcesu”.

Cel programu specjalnego:

- Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Grodzisku Wlkp.;
- Samozatrudnienie osób bezrobotnych;
- Podniesienie świadomości beneficjentów z zakresu korzyści odniesionych z samozatrudnienia;
- Zwiększenie liczby mikroprzedsiębiorstw na terenie powiatu grodziskiego oraz wygenerowanie w przyszłości dodatkowych miejsc pracy.

BUDŻET PROGRAMU SPECJALNEGO

WYSZCZEGÓLNIENIE		KWOTA
Kwota programu specjalnego ogółem:		1 617 210,00 zł
w tym	Limit-10% kwoty środków FP ustalonej dla powiatu w 2011 r.)	116 610,00 zł
	Rezerwa FP	1 500 600,00 zł

W ramach programu zaktywizowano 72 osoby bezrobotne poprzez udzielenie dofinansowania na otwarcie własnej działalności gospodarczej.

REALIZACJA PROJEKTÓW W RAMACH PROGRAMU OPERACYJNEGO KAPITAŁ LUDZKI (PO KL) WSPÓLFINANSOWANYCH ZE ŚRODKÓW EUROPEJSKIEGO FUNDUSZU SPOŁECZNEGO (EFS)

Komisja Europejska dnia 28 września 2007 r. wydała decyzję w sprawie przyjęcia do realizacji Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki (PO KL), który jest jednym z programów służących realizacji Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia 2007-2013 i obejmuje całość interwencji Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS) w Polsce. Przyjęcie Programu stanowi potwierdzenie głównych kierunków rozwoju i prowadzenia polityki prozatrudnieniowej rządu oraz umożliwia wykorzystanie środków EFS w Polsce w latach 2007-2013.

Cele i główne obszary wsparcia PO KL.

Program stanowi odpowiedź na wyzwania, jakie przed państwami członkowskimi UE, w tym również Polską, stawia odnowiona Strategia Lizbońska. Do wyzwań tych należą: uczynienie z Europy bardziej atrakcyjnego miejsca do lokowania inwestycji i podejmowania pracy, rozwijanie wiedzy i innowacji oraz tworzenie większej liczby trwałych miejsc pracy. Zgodnie z założeniami Strategii Lizbońskiej oraz celami polityki spójności krajów unijnych, rozwój kapitału ludzkiego i społecznego przyczynia się do pełniejszego wykorzystania zasobów pracy oraz wsparcia wzrostu konkurencyjności gospodarki.

Celem głównym Programu jest: wzrost zatrudnienia i spójności społecznej a do osiągnięcia tego celu przyczynia się realizacja sześciu celów strategicznych do których należą:

- podniesienie poziomu aktywności zawodowej oraz zdolności do zatrudnienia osób bezrobotnych i biernych zawodowo,
- zmniejszenie obszarów wykluczenia społecznego,
- poprawa zdolności adaptacyjnych pracowników i przedsiębiorstw do zmian zachodzących w gospodarce,
- upowszechnienie edukacji społeczeństwa na każdym etapie kształcenia przy równoczesnym zwiększeniu jakości usług edukacyjnych i ich silniejszym powiązaniu z potrzebami gospodarki opartej na wiedzy,

- zwiększenie potencjału administracji publicznej w zakresie opracowywania polityk i świadczenia usług wysokiej jakości oraz wzmocnienie mechanizmów partnerstwa,
- wzrost spójności terytorialnej.

Program Kapitał Ludzki będzie służył przyspieszeniu rozwoju społeczno-gospodarczego Polski, wzrostowi zatrudnienia oraz zwiększeniu spójności społecznej, gospodarczej i terytorialnej z krajami Unii Europejskiej. Program składa się z 10 Priorytetów, realizowanych zarówno na poziomie centralnym jak i regionalnym. 9 Priorytetów ma charakter "tematyczny", 1 dodatkowy priorytet "Pomoc techniczna", ma na celu pomoc instytucjom zaangażowanym w realizację Programu w jego sprawnym zarządzaniu i wdrażaniu.

Priorytety PO KL - Centralne:

I - Zatrudnienia i integracja społeczna

II - Rozwój zasobów ludzkich i potencjału adaptacyjnego przedsiębiorstw oraz poprawa stanu zdrowia osób pracujących

III - Wysoka jakość systemu oświaty

IV - Szkolnictwo wyższe i nauka

V - Dobre rządzenie

Regionalne:

VI - Rynek pracy otwarty dla wszystkich

VII - Promocja integracji społecznej

VIII - Regionalne kadry gospodarki

IX - Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach

Projekt "**Bądź aktywny**" realizowany w ramach Priorytetu VI. Rynek pracy otwarty dla wszystkich, Działanie 6.1 Poprawa dostępu do zatrudnienia oraz wspieranie aktywności zawodowej osób bezrobotnych, Poddziałanie 6.1.3 Poprawa zdolności do zatrudnienia oraz podnoszenie poziomu aktywności zawodowej osób bezrobotnych **Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki. Celem** projektu jest podniesienie poziomu aktywności zawodowej oraz zdolności do zatrudnienia osób bezrobotnych, w tym w szczególności osób znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy.

Adresatami projektu są osoby bezrobotne, w tym w szczególności **osoby znajdujące się w szczególnej sytuacji na rynku pracy.**

Do grupy bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy zalicza się:

- 1) bezrobotnych do 25 roku życia,
- 2) bezrobotnych długotrwale albo osoby, które po zakończeniu kontraktu socjalnego lub kobiety, które po urodzeniu dziecka nie podjęły zatrudnienia,
- 3) bezrobotnych powyżej 50 roku życia,
- 4) bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych, bez doświadczenia zawodowego lub bez wykształcenia średniego,
- 5) bezrobotnych samotnie wychowujących co najmniej jedno dziecko do 18 r.ż.,
- 6) bezrobotnych, którzy po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęli pracy,
- 7) bezrobotnych niepełnosprawnych.

Rodzaje wsparcia: staże, przygotowanie zawodowe, szkolenia, jednorazowe środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej.

Okres realizacji projektu: 01.01.2008 r. – 31.12.2013 r.

W roku 2011 objętych projektem zostało 91 osób bezrobotnych.

Od początku realizacji projektu tj. od 01.01.2008 r. przystąpiły do niego 724 osób, w tym 340 kobiet. Wartość projektu w roku 2011 opiewała na kwotę – 661.774,80 zł.

Tabela nr 15 Wybrane kategorie osób biorących udział w projekcie „Bądź aktywny”

Status osoby na rynku pracy, w chwili przystąpienia do realizacji projektu	Ogółem	kobiety	% udział kobiet w ogóle skierowanych
Bezrobotni, którzy rozpoczęli udział w realizacji projektu „Bądź aktywny”	724	340	47%
Osoby niepełnosprawne	32	16	50%
Zamieszkali na wsi	375	172	45,9%
Osoby do 24 roku życia	366	185	50,5%
Osoby wg poziomu wykształcenia:			
- podstawowe i niższe	80	24	30%
- ponadgimnazjalne	574	266	46,3%
- pomaturalne	18	14	77,8%
- wyższe	52	36	69,2%

Źródło: Opracowanie własne PUP

Projekt "**Profesjonalna kadra**" realizowany w ramach Priorytetu VI. Rynek pracy otwarty dla wszystkich Działanie 6.1 Poprawa dostępu do zatrudnienia oraz wspieranie aktywności zawodowej osób bezrobotnych Poddziałanie 6.1.2 Wsparcie powiatowych i wojewódzkich urzędów pracy w realizacji zadań na rzecz aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych w regionie Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki.

Celem projektu jest dostosowanie usług pośrednictwa pracy i poradnictwa zawodowego do specyfiki lokalnego rynku pracy.

Adresatem projektu jest Powiatowy Urząd Pracy w Grodzisku Wlkp. oraz pracownicy Powiatowego Urzędu Pracy w Grodzisku Wlkp.

Rodzaje wsparcia: dofinansowanie trzech etatów pośredników pracy a także jednego etatu doradcy zawodowego.

Okres realizacji projektu od 01.06.2009 r. do 31.12.2011 r.

Całkowita wartość projektu 250.588,24 zł.

Od grudnia 2011 roku realizowany jest projekt „**Nowe perspektywy z profesjonalną kadra**” w ramach Priorytetu VI. Rynek pracy otwarty dla wszystkich Działanie 6.1 Poprawa dostępu do zatrudnienia oraz wspieranie aktywności zawodowej osób bezrobotnych Poddziałanie 6.1.2 Wsparcie powiatowych i wojewódzkich urzędów pracy w realizacji zadań na rzecz aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych w regionie Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki.

Okres realizacji projektu: 01.12.2011 r. - 31.12.2013 r.

Głównym celem projektu jest zwiększenie zasięgu oddziaływania aktywnej polityki rynku pracy poprzez podwyższenie jakości usług pośrednictwa pracy i poradnictwa zawodowego oraz ich standaryzację.

Grupa docelowa projektu to Powiatowy Urząd Pracy w Grodzisku Wlkp. oraz kluczowi pracownicy Urzędu. W ramach projektu prowadzone są następujące działania: dofinansowanie szkoleń oraz wynagrodzeń dla trzech pośredników pracy i jednego doradcy zawodowego.

Beneficjenci projektu będą świadczyć usługi z zakresu doradztwa zawodowego i pośrednictwa pracy dla osób bezrobotnych, poszukujących pracy i dla pracodawców.

Całkowita wartość projektu: 291.303,53 PLN

FUNDUSZ PRACY PRZENACZONY NA REALIZACJĘ AKTYWNYCH FORM WALKI Z BEZROBOCIEM NA 2011 R.

Tabela nr 16 Fundusz Pracy rok 2011 – aktywizacja osób bezrobotnych

LP.	FORMA AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ	KWOTA PLANOWANA	KWOTA WYDATKOWANA
1	Prace interwencyjne	24.712,27	24.660,75
2	Stáže	1.219.849,85	1.219.619,41
3	Szkolenia i przekwalifikowania	167.911,24	167.909,42
4	Jednorazowe środki na uruchomienie działalności gospodarczej dotacje dla bezrobotnych	1.662.224,91	1.662.224,91
5	Roboty publiczne	76.414,37	76.414,37
6	Wkład własny – program specjalny	116.610,00	116.610,00
7	Elementy specyficzne wspierające zatrudnienie (program specjalny)	155.252,16	155.252,16
8	Wolne środki	25,20	0
	RAZEM	3.423.000,00	3.422.691,02

Źródło: Opracowanie własne PUP

Tabela nr 17 Wsparcie w ramach aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu ze środków Funduszu Pracy w 2011 roku

LP.	FORMA AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ	LICZBA OSÓB OGÓŁEM
1	Prace interwencyjne	4
2	Stáže	167
3	Szkolenia i przekwalifikowania	108
4	Refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy	18
5	Jednorazowe środki na uruchomienie działalności gospodarczej dotacje dla bezrobotnych	97
6	Roboty publiczne	8
7	RAZEM	402

Źródło: Opracowanie własne PUP

Efektywność realizowanych form wsparcia (do dnia 31.03.2012 r.)

W przeliczeniu na 1 osobę, koszt aktywizacji wyniósł 8.514,16 zł.

Ogółem skierowano w ramach aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu w roku 2011 – 402 osoby. Ogółem pracę lub samozatrudnienie podjęło 460 osób. Do osób, które zakończyły udział w poszczególnych programach w roku 2011 są zaliczane osoby, które kontynuowały udział w poszczególnych formach wsparcia z roku 2010.

Osoby, które podjęły zatrudnienie stanowią 71,3% ogółu osób, które zakończyły udział w programach. Koszt ponownego zatrudnienia osób zaktywizowanych, liczony jako stosunek poniesionych kosztów na aktywizację osób bezrobotnych do liczby osób zatrudnionych w okresie 3 miesięcy po zakończeniu udziału w programie, wynosi 10.435,03 zł.

Efektywność poszczególnych programów aktywizacji osób bezrobotnych prezentuje zamieszczona niżej tabela.

Tabela nr 18 Efektywność poszczególnych programów aktywizacji.

Forma aktywizacji	Ogólna liczba osób skierowanych w roku 2011	Liczba osób, które zakończyły udział w programie w roku 2011	Podjęcie pracy, działalności gosp.	Efektywność
Interwencyjne	4	4	3	75%
Staże	167	225	105	46,7%
Szkolenia	108	108	104	96,3%
Refundacja	18	18	18	100%
Dotacja	97	97	97	100%
Roboty publ.	8	8	1	13%
OGÓŁEM	402	460	328	71,3%

Źródło: Opracowanie własne PUP

Dzięki takiemu instrumentowi, jakim są środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej (tzw. dotacje), powstają nowe, małe firmy, które stanowią ważną rolę w aktywizacji życia gospodarczego. Urząd Pracy jako dysponent środków z Funduszu Pracy stał się ważnym ogniwem wspierającym rozwój drobnej przedsiębiorczości.

O przyznanie środków na podjęcie działalności gospodarczej może ubiegać się bezrobotny zarejestrowany w Powiatowym Urzędzie Pracy w Grodzisku Wlkp., zamierzający podjąć działalność gospodarczą na terenie działania PUP w Grodzisku Wlkp., który spełnia następujące warunki:

- w okresie 12 miesięcy poprzedzających złożenie wniosku nie odmówił bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniego zatrudnienia, innej pracy zarobkowej, szkolenia, stażu, przygotowania zawodowego w miejscu pracy, wykonywania prac społecznie użytecznych, prac interwencyjnych lub robót publicznych,
- nie korzystał z bezzwrotnych środków Funduszu Pracy lub innych środków publicznych na podjęcie działalności gospodarczej lub rolniczej,
- nie otrzymał dotychczas z Funduszu Pracy lub z innych środków publicznych bezzwrotnych środków na podjęcie działalności gospodarczej lub rolniczej, założenie lub przystąpienie do spółdzielni socjalnej,
- nie posiadał wpisu do ewidencji działalności gospodarczej i nie prowadził działalności gospodarczej w okresie 12 miesięcy przed dniem złożenia wniosku,
- nie był karany w okresie 2 lat przed dniem złożenia wniosku za przestępstwa przeciwko obrotowi gospodarczemu, w rozumieniu ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny
- nie złożył wniosku o przyznanie środków na podjęcie działalności gospodarczej lub wniosku o przystąpieniu do spółdzielni socjalnej, do innego starosty.

W 2011 roku przyznano 97 dotacji na następujące rodzaje działalności:

- usługi ogólnobudowlane, usługi w zakresie stolarstwa, tapicerstwa, elektryki,
- działalność handlowa, mechanika pojazdowa, wulkanizacja,
- instalatorstwo wod.-kan., usługi kowalsko-ślusarskie,
- usługi kosmetyczne, stylizacja paznokci, usługi fryzjerskie,
- doradztwo marketingowe, ubezpieczenia, kancelaria prawna,
- usługi krawieckie, usługi sprzątające,
- usługi fotograficzne,
- gastronomia,

Kwoty przyznanych jednorazowo dotacji osiągnęły przeciętnie wysokość 17.100 zł.

Usługi fryzjerskie, kosmetyczne.

Usługi krawieckie, dekoracja okien.

Działalność handlowa.

BUDŻET POWIATOWEGO URZĘDU PRACY W GRODZISKU WLKP. W 2011 R.

Dochody

Tabela nr 19. Dotacja otrzymana w dziale 851 (składka na ubezpieczenie zdrowotne bezrobotnych bez prawa do zasiłku 1.071.033 zł.)

Rozdział 85156	Roczna kwota dotacji przyznanej na 2011	Środki otrzymane w 2011 roku	Wykonanie
§ 4130	1.070.913,00	1.071.033,00	1.055.367,02
§ 4580	120,00		58,75

Źródło: Opracowanie własne PUP

Powiatowy Urząd Pracy w Grodzisku Wlkp. realizował wydatki w dziale 851 w 2011 roku , w tym:

- składka na ubezpieczenie zdrowotne bezrobotnych bez prawa do zasiłku § 4130 1.055.367,02 zł co stanowi 98,55 % wykonania budżetu 2011 roku.
- odsetki od nieterminowej wpłaty wynikłej z powodu braku terminowego wpływu środków finansowych na składkę na ubezpieczenie zdrowotne § 4580 58,75 zł co stanowi 48,96 %

Należy zwrócić uwagę, że dnia 29.12.2011r. Rada Powiatu Uchwałą nr XV/92/2011 zwiększyła budżet PUP w Grodzisku Wlkp. o kwotę 37.549,00 z przeznaczeniem na opłacenie składki dotyczącej tylko zobowiązań wymagalnych za listopad 2011 roku, w związku z czym Powiatowy Urząd Pracy w Grodzisku Wlkp. zwrócił niewykorzystaną część dotacji.

Tabela nr 20. Dotacja otrzymana w Rozdziale 85333

Rozdział 85333	Środki otrzymane na konto w 2011 roku	Wykonanie w %
1.021.132,00	997.653,00	97,70%

Źródło: Opracowanie własne PUP

Powiatowy Urząd Pracy w Grodzisku Wlkp. otrzymał na realizację wydatków w rozdziale 85333 na dzień 01.01.2011 limit roczny w wysokości 1.021.132,00 zł.

Tabela nr 21. Dochody - Rozdział 85333

Paragrafy dochodowe	Plan	Wykonanie	%
§0870 (dochody ze sprzedaży grzejników)	-	544,00	-
§ 0920(odsetki bankowe)	1.000	2.221,04	222,10
§ 0970	3.680	2.874,46	78,11
	4.680	5.639,50	120,50

Źródło: Opracowanie własne PUP

w tym § 0970:

- - zwrot za telefony z FP,
- - zwrot za telefony prywatne pracowników PUP za 2010 rok.

Dochody uzyskane za 2011 przekazane zostały na konto Powiatu w całości.

Wydatki – Rozdział 85333

Plan ogółem: **1.021.132,00**, Wykonanie: **984.979,59**, % wykonania: **96,46 %**

Struktura wydatków przedstawia się następująco:

Tabela nr 22. Struktura wydatków.

Wydatki	Plan	Wykonanie	%
Płacowe i pochodne od wynagrodzeń	814.243,00	806.470,32	99,04
Rzeczowe	92.430,00	87.529,57	94,70
Majątkowe -zakupy inwestycyjne	114.459,00	90.979,70	79,49
	1.021.132,00	984.979,59	96,46

Źródło: Opracowanie własne PUP

Tabela nr 23. Wydatki płacowe i pochodne od wynagrodzeń wykonane w dziale 853 w 2011 r.

Rozdział 85333	Plan środków przyznany na 2011	Wykonanie 2011 roku	Wykonanie w %
§ 4010	640.911	640.906,83	100,00
§ 4040	49.129	48.205,18	98,12
§ 4110	107.040	103.980,78	97,14
§ 4120	17.163	13.377,53	77,94
Razem	814.243	806.470,32	99,04
Średnie wynagrodzenie bez dodatkowego wynagrodzenia rocznego oraz bez EFS na dzień 31.12.2011			2.520,78
Średni stan zatrudnienia na dzień 01.01.2011			21
Średni stan zatrudnienia na dzień 31.12.2011			21

Źródło: Opracowanie własne PUP

Wydatki płacowe w roku 2011 roku zostały zrealizowane ogółem w 99,04 %. Ogólna kwota wydatków w § 4010 przeznaczona została na wynagrodzenia oraz pochodne w tym:

- nagrody jubileuszowe w wysokości brutto 6.816,00
- nagród z oszczędności w wysokości brutto 50.419,00

Zgodnie z planem finansowym na dzień 01.01.2011 nie dokonano podwyżek płac.

Łączne zaangażowanie środków w ramach wydatków płacowych ze zobowiązaniami wynosi 99,04 %.

Tabela nr 24. Bieżące wydatki rzeczowe wykonane w dziale 853 w 2011 roku.

Rozdział 853	Plan środków przyznany na 2011	Wykonanie w 2011 roku	Wykonanie w %
§3020	1.200,00	319,50	26,62
§4210	14.502,00	14.501,51	100,00
§4260	26.210,00	23.036,39	87,89
§4270	5.117,00	5.115,45	99,97
§4280	1.260,00	1.011,50	80,28
§4300	6.984,00	6.973,77	99,85
§ 4360	860,00	857,51	99,71
§ 4370	4.901,00	4.772,02	97,37
§4410	1.250,00	796,39	63,71
§4440	26.036,00	26.035,53	100,00
§4480	3.320,00	3.320,00	100,00
§4700	790,00	790,00	100,00
Razem	92.430,00	87.529,57	94,70

Źródło: Opracowanie własne PUP

Wydatki rzeczowe w 2011 roku zostały zrealizowane ogółem w 94,70 %.

Analizując poszczególne pozycje paragrafów wydatków można stwierdzić, że w:

§ 3020 – planowane wydatki na refundacje za okulary pracowników nie wydatkowano w całości, ponieważ nie wszyscy pracownicy skierowani zostali w trakcie badań okresowych na badania okulistyczne i tym samym nie zwrócili się z wnioskami o refundacje.

§ 4210 – w tym:

- środki czystości 1.984,83
- artykuły biurowe 1.729,99

- inne 10.786,69 w tym: (zakup regały 3.886,80, zakup krzesel 1.495,00,Ruch SA prenumerata 1600,20,zakup papieru 3082,63 zakup wentylatora 119,00 oraz inne drobne zakupy)

Łączne zaangażowanie w paragrafie wynosi 100%

§ 4260 – w tym:

- energia elektryczna 10.405,69
- woda 632,29
- gaz 11.998,41

W miesiącu styczniu PUP otrzymał fakturę za energię elektryczną za grudzień oraz część stycznia . Zgodnie z zasadą memoriału koszty grudnia zostały przypisane do miesiąca grudnia na łączną kwotę 2012,18 .

Łączne zaangażowanie w paragrafie wraz z zobowiązaniem wynosi 95,57 %

§ 4270 – środki przeznaczono na naprawę:

- konserwacji kserokopiarek 2.323,35
- innych 511,68
- naprawa alarmu zaangażowanie na dzień zgodnie z wstępnym kosztorysem 2.280,42

Łączne zaangażowanie w paragrafie wynosi 99,97 %

§ 4280 - środki przeznaczono na opłaty za badania lekarskie pracowników , oszczędności powstały z powodu tego, że nie wszyscy pracownicy skierowani zostali w trakcie badań okresowych na badania okulistyczne.

§ 4300 – w tym:

- usługi związane z obsługa kotłowni 2299,67
- pieczętki wyrób na zamówienie 300,00
- ścieki komunalne 1172,92
- abonament RTV 117,50
- Supon (gaśnice)-152,52
- opłata za monitoring Hunters 738,00
- inne drobne opłaty 2.193,16 (pomiary elektryczne, usługi elektryczne , inne)

Łączne zaangażowanie w paragrafie wynosi 99,85 %

§ 4360- usługi telefonii komórkowej 857,51

§ 4370- usługi telefonii stacjonarnej 4.772,02

§ 4410 – wydatki na delegacje krajowe pracowników 796,39.(oszczędności powstały gdyż w wyniku zmiany interpretacji przepisów dotyczących wydatkowania środków

na dojazdy na szkolenia pracowników PUP z Funduszu Pracy zwiększono plan na delegacje. Aby jednak oszczędzić środki budżetowe - koszty dojazdów na delegacje na szkolenia zostały doliczane

do kosztów jednostki szkolącej na fakturze i rozliczane w § 4700 w wydatkach FP)

§ 4440 – wydatki zrealizowano zgodnie z ustawa o ZFŚS 26.035,53,

§ 4480 – wydatki zrealizowano zgodnie z roczna deklaracją 3.320,00.

§ 4700- - wydatki zrealizowano zgodnie z planem 790,00

Wydatki majątkowe 2011 roku- zadanie inwestycyjne p.n. "Modernizacja instalacji C.O. wraz z budowa kotłowni opalnej gazem ziemnym,, - kwota 114.459,00

Zgodnie z planem wydatków budżetowych Powiatowego Urzędu Pracy w Grodzisku Wlkp. na 2011r. na „Modernizację instalacji centralnego ogrzewania w budynku administracyjnym urzędu,, zaplanowano 114,000.00 zł brutto .

W związku z powyższym w dniu 12.05.2011r. został ogłoszony przetarg nieograniczony, który zakończył się 16.06.2011r. Po przeprowadzonym postępowaniu komisja przetargowa po akceptacji Dyrektora PUP wybrała najkorzystniejszą ofertę firmy: Zakład Ogólnobudowlany Stanisław Kaczmarek ul Powstańców Chocieszyńskich 87, 62-065 Grodzisk Wlkp., który wykonał ww. przedmiot zamówienia za kwotę 85.779,70 zł brutto.

W dniu 14.07. 2011r rozpoczęło się wykonanie robót budowlanych polegające na wymianie grzejników c.o. w budynku administracyjnym Powiatowego Urzędu Pracy w Grodzisku Wlkp. Zgodnie z umowa zawartą w dniu 05.07.2011r zakończenie prac budowlanych nastąpiło w dniu 16.08.2011r. Łączne wydatki w 2011 roku wyniosły 90.979,70 . Inwestycję (I oraz II etap) przekazano dokumentem PT do Starostwa Powiatowego w Grodzisku Wlkp. celem podniesienia wartości budynku będącego w ewidencji księgowej Starostwa.

Rozdział 85395

Rozliczenie Projektu Profesjonalna kadra EFS Działanie 6.1.2

Tabela nr 25. Rozliczenie projektu.

Rozdział 85395	Roczna kwota dotacji przyznanej na 2011-plan	Środki otrzymane w 2011roku	Wykonanie w %
Dotacja celowa	99.017,00	99.016,80	99,99
Wkład własny Powiat	17.473,00	17.473,00	100,00

Źródło: Opracowanie własne PUP

Dochody w rozdziale 85395 uzyskane w 2011 roku wyniosły:

§ 0920 – 150,45 - odsetki bankowe

Tabela nr 26. Wydatki płacowe wykonane w rozdziale 85395 w 2011 roku.

Rozdział 85333	Plan środków przyznany na 2011	Wykonanie w 2011 roku	Wykonanie w %
§ 4017	78.006,00	77.995,24	99,99
§ 4019	13.766,00	13.763,69	99,98
§ 4047	6.228,00	5.601,63	89,94
§ 4049	1.099,00	988,52	89,95
§ 4117	12.719,00	12.557,76	98,73
§ 4119	2.239,00	2.216,27	98,98
§ 4127	2.064,00	2.037,65	98,72
§ 4129	369,00	359,57	97,44
Razem	116.490,00	115.520,33	99,17
Średnie wynagrodzenie bez dodatkowego wynagrodzenia rocznego ustalone zgodnie z planem w projekcie			1911,92
Średni stan zatrudnienia			4

Źródło: Opracowanie własne PUP

W roku 2011 Powiatowy Urząd Pracy w Grodzisku Wlkp. kolejny rok realizował projekt pod nazwą „Profesjonalna Kadra„ finansowany w 85 % ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego. Szczegółowy budżet projektu przewidywał finansowanie wynagrodzeń pracowników w okresie do 31.12.2011 roku. W ramach projektu w 2011 roku realizowane były następujące działania:

- zatrudnienie pośredników pracy (3 osoby),
- zatrudnienie doradcy zawodowego (1 osoba),

Szczegółowe rozliczenie wydatków projektu obrazuje powyższa tabela jednocześnie wskazując sposób finansowania poszczególnych wydatków. Realizację projektu zakończono 31.12.2011 roku.